Akbaba

[Kasım Gülek: «Arafatta şeytan taşladım» dedi]

Şeytan — Ver elini öpeyim üstat, ben senin çömezin olamam!

büyük yaz çekilişinde

tekrar

5

milyon

TÜRKİYE

BANKASI

(Faal: 3136—86)

6

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI:
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ:
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Salâhattin Kutlu, Zeyyat Selimoğlu, Cenap Güven, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ:
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ:
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık.

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı:
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı: 100 kuruştur.

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10
Daire: 3.
Telefon: 22 18 11

İLAN FİATI:
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
21 Mayıs 1964
Cilt: 6 — Sayı: 21
YIL: 42

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Çizme Ve Akıl!

SAYIN İnönü: «Çizmeni giy» diye coşan delikanlılara: «Benim çizmem yok, aklım var!» demişti. Meğer eski Garp Cephesi Kumandanı, savaş meydanlarında giydiği çizmeleri Kemal Satır'a vermiş. Okumuşsunuzdur elbet, Başbakan yardımcısı: «Kıbrıs için cihanla savaşmaya hazırız!» diyor...

Dünyanın hangi çağda, hangi kuvvetler dengesi içinde yaşadığını unutmuşa benziyen bir devlet adamına söylenecek söz pek çok, daha doğrusu pek azdır. Yalnız kendisine şu kadarını soralım:

Eski İngiliz Başbakanı Eden, Süveyş kapılarından niye çekildi?.. Abdülnâsır'ın İsrail'e teslim olan ordularından korktuğu için mi?

Kennedy, Amerika'nın emniyet sınırları içinde ateş püskürmeğe başlıyan Küba kraterine niçin bir çıkartma ordusu ile ayak basmadı?.. Kara sakallı kızıl yoldaşın sürülerinden korktuğu için mi?

Sovyet Rusya, Castro'nun ülkesinde kurduğu atış ağlarını — Kızıl Çin'le bozuşma pahasına — neden birer birer söküp götürdü?.. Amerika'ya pes ettirdiği için mi?

Galiba, Kemal Satır dostumuzun tam tersine, cihanla savaşmamak için.

Artık Türkiye eski Türkiye değildir. Artık en izbe sokağın, artık en uzak köyün bile dünya olaylarından haberi var. Artık Kıbrıs göklerinde Yunan uçaklarının gösteri gezisi yaptığını herkes biliyor. Artık Rum çetelerine Yunan subaylarının kumanda ettiğini herkes biliyor. Artık Beyrut limanından kalkan gemilerin Makarios çetelerine Nâsır'ın toplarını, tüfeklerini, cephanelerini taşıdığını herkes biliyor. Artık barış ordusunun, bir açık hava sinemasında cinayetler filmi seyircisi olduğunu herkes biliyor. Galiba, bu herkesin bildiklerini bilmemenin rahatlığıyledir ki, fotoğraf makineleri karşısında yüzünden gülümseme eksik olmıyan bir Başbakan yardımcısıyla karşı karşıyayız!

Kıbıs'taki haklarımız cihanla savaşarak değil, politika alanında, bilginin, zekânın, tecrübenin üstün silâhlariyle savaşarak elde edilir.

Unutmamalı ki, Yunanistan, insanlık öfkesinin ateşini ne kadar körüklerse körüklesin, Avrupa'nın şımarık çocuğudur.

Bize: «Bâtıl bir dinin barbar sürüleri» diyen bu siyaset yankesicilerine, müslüman kardeşler lideri Nâsır bile duacı!

Cihanla savaşırmışız...

Sayın Başbakan yardımcısı kendi soyadına güveniyorsa, satırla savaş çağında değiliz!

Bu çalımlı söz, şüphe yok, sokağın hoşuna gider. Ama hiçbir zaman sokak politikacısı olmamış İnönü'yü güldürmez bile... Onun için, bu sözü eski bir çocuk doktoruna yakıştırsak bile, bir Başbakan yardımcısına yakıştırmayız.

Eğer Kemal Satır'ın yüreğinde yenilmez bir savaş isteği varsa, sınırlardan taşarak cihanla savaşmaya ne lüzum var? Yurd içinde savaşacak, sağcılarıyle, solcularıyle, nurcularıyle bunca düşman varken!

Kıbrıs cihanla savaşarak kurtarılmaz. Hele üstünde savaş meydanlarının tozu duran çizmelerini unutmuş bir akıl adamının Başbakan olduğu Türkiye'de!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Amerika'nın yeni Hürriyet heykeli!

LİSTE ÇIKTI LİSTEEE!

ADNAN VELİ

SON günlerde gazetelerde yer almış bulunan bir haber, siyasi partiler teşkilâtının hemen hemen her kademesinde hayli ilgi, merak ve kuşku yaratmıştı. Senato seçimlerinin çok yaklaştığı şu sıralarda parti genel merkezlerinde bile bu konu tartışılıyordu. Hele partiler teşkilâtı büsbütün şaşkınlık içine düşmüştü. Günlerdenberi kahvedeki çekişmelerden bıkmış usanmış olan İlçe Başkanı Tahir Yağlıoğlu, tartışmaların ne kadar yersiz olduğunu meydana çıkarmak, üstelik partili arkadaşlarının da yüreklerini rahat ettirmek için, İl Başkanlığına durumu bildirmeyi, oradan alacağı cevaba göre de tutumunu tâyin etmeyi uygun buldu. İl Başkanlığı ile, ancak jandarma telefonundan konuşabilecekti. Jandarma Başçavuşu Kâmil için her zaman «o, bizdendir» derdi. Eh, «bizden» olan bir insanın da, böyle bir konuşmayı sağlaması, ilk görevlerinden biri sayılmalıydı.

Tahir Yağlıouğlu, yüzbaşının öğle paydosunda karakoldan ayrılmasını fırsat bilerek, Başçavuşa koştu. Ne yapıp yapıp, kendisini İl Başkanı ile konuşturmasını, bunun millî bir görev olduğunu söyledi. Başçavuş, oldukça kuşkulu bir insandı. En küçük dedikodulardan bile evham ederdi. Bununla beraber, Tahir Yağlıoğlu'nun inandırıcı sözlerine karşı duramadı:

— Başımıza bir iş gelmiyeydi bari.. diyerek telefonun manyetosunu çevirdi. İlçe Başkanı, cebinden Yenice paketini çıkarıp Başçavuşa uzattı. Başçavuş, sigarayı alıp kulağının arkasına kıstırdıktan sonra bir daha çevirdi kolu:

— Alô.. Bekir.. Sen misin Bekir?.. Oğlum bağla bakalım İl Başkanı Nevzat beyi.. Başga işe bakma.. Hemen bu işi ara..

Âhizeyi yerine koyduktan sonra, çok geçmedi, telefonun zili çaldı. Bu sefer Tahir Yağlıoğlu aldı âhizeyi..

— Alô... Alô... Neresi?.. Hah.. tamam... Nevzat bey sen misin beyim?.. İyisin işallah beyim?..

— Siz kimsiniz?.. Alô.. Kimle görüşüyorum?. Kaymakam bey mi?..

— Hayır beyim.. Gaymakam değel.. Ben İlçe Başkanı Tahir!.. Tahir Yağlıoğlu..

— Haaa, sen misin Tahir?.. Nasılsın yahu?.. Bir aya yaklaştı bizim taraflara hiç uğramadın yahu..

— Beyim, burayı bırakıp da nasıl gelirim oralara.. Bura gaynıyor.

— Ne dedin?.. Kaynıyor mu?..

— Evet.. Gaynıyor..

— Niye kaynıyor yahu?.. Ne var, ne oldu gene?.. Halk Partisinin İlçe Başkanı mı bir muzurluk çıkardı yoksa?..

— Değel beyim.. Bu seferki onun muzurluğu değel.. Gazatalarda yeni bi havadis var. Okumadın mı ki?..

— Hangi havadisten bahsediyorsun sen?.. Bir sürü havadis var..

— Bu havadis, sırf bizim işlere ait bir havadis..

— Neymiş, söyle bakalım..

— Beyim, gazataların yazdıklarına nazaran, Hökümat, dışarıdan yalan makinaları getirteyormuş. Bir adam bir yalan söyledi miydi, bu makina onun yalan gonuştuğunu gösteteceğmiş.. Şincik bu mesele, bizim işlerimizi çok bir bozar.. Seçmenler bu makinanın marifetini öğrenincek, bizim işimize gelmez bu iş.. Halk Partisi Sanato seçiminden önce bu makinadan getirtip bütün gonuşma kürsülerinin garşısına birer dene dikceğmiş.. Kim kürsüye çıkıp da yalan bi lâf idecek olsa, makina hemen bunu gosteteceğmiş.. Öyle olduktan kelli biz seçimi gazanamayız Başganım.. Makinalı seçim yasaktır deyi Anayasada bi matte yok mu ki?..

— Bak, Tahir!.. Beni dinle.. Sen biraz da boşuna telâş ediyorsun. Evvelâ, Anayasa'da öyle bir madde yok.. Ama o makinaların da korkulacak bir tarafı yok.. Biz de okuduk o haberi gazetelerde.. Üstelik Genel Merkezle de temasa geçtik.. Genel Merkez bu hususta bir genelge yayınlıyacak zaten.. O genelgeden size de gelir.. Ama, madem sen bu kadar telâşa düştün.. Sana birkaç söz söyliyeyim şimdi..

— Telâşa düşmem mi beyim?.. İki paralık bir makina ortaya çıksın da, bizim partiyi yere yıkıversin, olur mu?.. Buna hangi viçtan razı gelir?..

— Dur dur.. O kadar telâşlanma sen.. Sen bu makinaların nasıl işlediğini biliyor musun bir kere?..

— Nirden bilirim beyim?.. Ben sırf gazatada okudum..

— Bak öyleyse, dinle beni.. Bu makinalar, yalan söyliyen adamın yalanını hakikaten tesbit ediyor.. Makinanın saat gibi bir kadranı var.. Onun üzerinde de sağa sola hareket eden bir ibre var.. Bir adam bir lâkırdı söyledi miydi, bu ibre oynamıya başlıyor.

— Haaaa, ağnadım.. Ayni Topal Niyazi'nin gamyonundaki ampermetre gibi..

— Hah, tamam.. Tıpkı ona benziyor.. Şimdi, diyelim ki, bir yalan söyledin.. İbre ne olacak?..

— Oynıyacak beyim..

— İbre oynayınca, sıfırdan elliye kadar olan numaralardan birinin üstünde duracak.. Diyelim ki, on numaranın üstünde durdu.. Demek ki o yalan, on derecelik bir yalanmış..

— Haaaa, şincik ağnıyorum.. Vay it makina vay!..

— Yahut ta, biraz daha kuvvetli bir yalan söyledin.. Bu sefer ibre yirmi numaranın üstünde duracak.. O zaman buna yirmi derecelik yalan diyoruz..

— Beyim, orasını da ağnadım.. Bu makinanın derecesi, gaça gader derece gostetiyor?..

— Onu anlatıyorum işte.. Yalnız senin sesin biraz yavaş geliyor..

— Dur öyleyse bir manyata yapayım beyim.. Gırrrrr gırrrrr gırrrrr.. Şincik sesim nasıl geliyor beyim?..

— Şimdi iyi.. Ne diyordum?..

— Yalanın derecesini diyordun beyim..

— Hah, tamam.. Bir yalan daha söyledin diyelim.. O biraz daha büyük bir yalan olsun.. Makina bu sefer otuz numaranın üstünde duracak.. Demek ki bu yalan da, otuz derecelik bir yalanmış..

— Ağnadım..

— Bu makinada, yalan büyüdükçe, derecesi de büyüyor.. Daha büyük yalan söyleyince, makinanın numarası gelip elliye dayanıyooooor!..

— Pekey beyim.. Elli dereceden böyük yalan olursa, makina buna bir çare bulabiliyor mu?..

— Akıllı adamsın vesselâm... Eğer yalan, çok büyük olursa, makinanın ibresi elli numaraya dayandıktan sonra, makinayı zorlamıya başlıyor.

— Haaaa, altmışı, yetmişi gostetmeyor demek ki..

— Göstermiyor ya.. Sen eğer altmışlık, yetmişlik bir yalan söyledin miydi, makinanın ibresi, elliye dayandıktan sonra makinayı zorlamıya başlıyor.. İşte o sırada ibre, çat diye kırılıveriyor. Şimdi anladın mı işin püf noktasını?.

— Vallaha ağnadım da, pek de bayıldım bu işe.. Sekizenlik, dokuzanlık yalanlara heç dayanmaz öyleysem..

— Tabii dayanmaz.. Elliden yukarı ne söylersen söyle, dayanmaz.. Onun için Halk Partililer bu işe fazla güvenmesinler.. Onların getirteceği bu makinaların hepsi iki gün içinde, bizim lâflarımızla çatır çatır kırılacaktır..

— Pek sevindim bu işeeeee...

— Tabii.. Her şeyin bir çaresi bulunur bu dünyada.. Şimdi Halk Partililer, bizim açık hava toplantısının yapılacağı yere böyle bir makina koydular diyelim.. Bizim hatiplerden biri kürsüye çıkıp da «Sevgili Vatandaşlarım!.. Ben bu milletin refahı için kendimi feda etmiye hazırıııım..» diye bağırdı mıydı...

— Bu lâfın yarısına gelincek makina hapı yuttu beyim..

— Tabii yutacak.. Bu söz, en az seksen derecelik..

— Hay Allah senden razı olsun sayın Başganım... Allah ne muradın varsa, virsin beyim.. Hişşşt beyim?..

— Söyle..

— Hazır telifon açıkken, sen bana altmışlık, yetmişlik birkaç lâkırdı yazdırıvirsene şuracıkta..

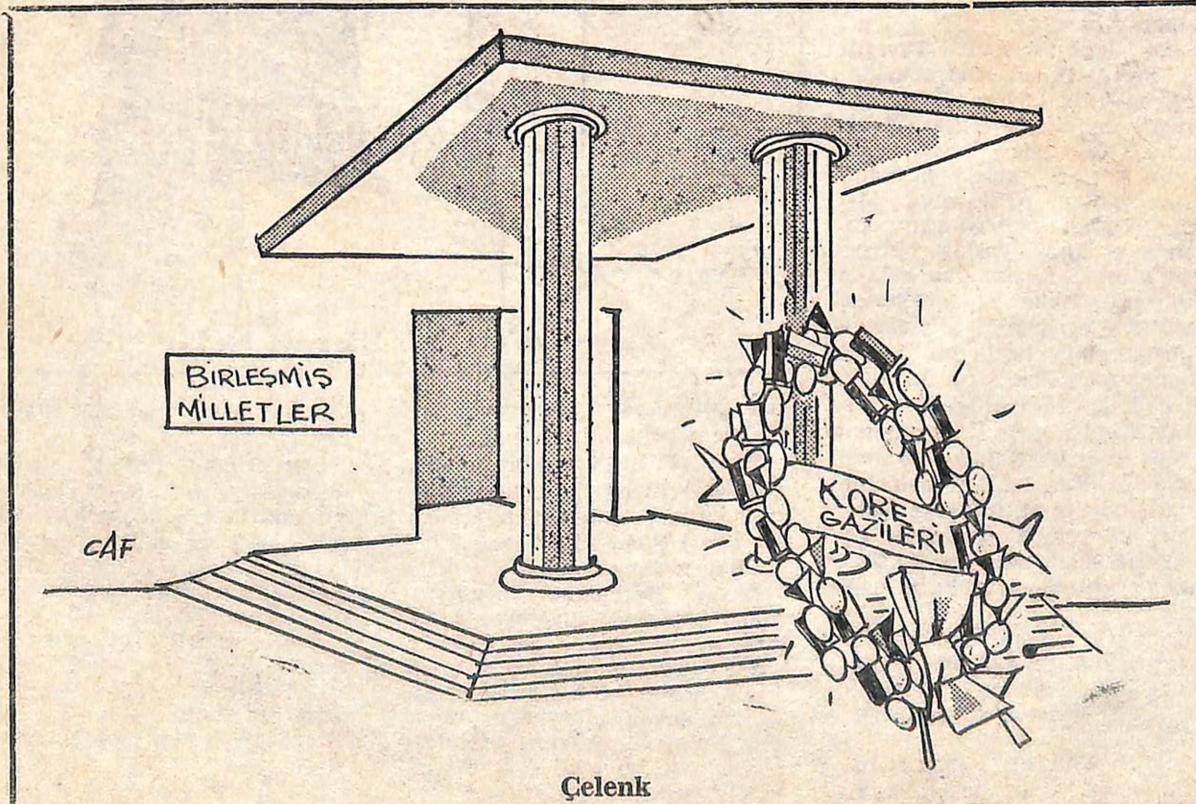
— Bu makinaları kırmak için Genel Merkez bir liste yollıyacak zaten.. Siz o listelerdeki lâfları kullanınca, makinalar dayacak.. Ondan sonra da istediğiniz gibi konuşabilirsiniz..

— Beyim, gusura bakma, Genel Merkez o listeleri yollıyana gader sen bana bi kaç lâf yazdırıvir. Makina kırma lâflarından bi kaç tane söyleyivir..

— Madem istiyorsun.. Yaz öyleyse..

— Dur, kâhat alayım Sayın Başganım... Başçavuşum, Allahına bir kâhat vir şurdan... Hah, onu vir.. Söyle Başganım.. Hazırım...

— Yaz öyleyse.. Yetmiş derecelik lâflardan başlıyorum.. «Sevgili seçmen kardeşlerim.. Atatürk Devrimlerine nasıl bağlı olduğumuzu ve bu devrimleri korumak için ne tür-

Çelenk

lü fedakârlıklara katlanacağımızı, dille anlatamam size..» Yazdın mı?..

— Bu yetmişlik miydi beyim?..

— Yetmişlik..

— Makina çat.. Değil mi beyim?..

— Elbeeeet!.. Yaz bir tane daha..

— Söyle beyim..

— «Gericilikle savaş, bizim yurtseverliğimizin birinci borcudur?»

— Bu kaçlık beyim?..

— Bu da yetmişlik..

— Öyleysem, makina çat..

— Yaz.. «Eğer iktidara geçersek, Kıbrıs işini bir hafta içinde hallettikten maada, kara sakallı papazı da yakalayıp kafes içinde memleketimize gatirtecek 25 kuruş duhuliye ile ehaliye seyrettirerek büyük gelir sağlıyabileceğimize emin olabilirsiniz..»

— Bu kaçlık beyim?..

— Bu da doksan var herhalde..

— Bence bu, yüzü aştı beyim...

— Canım yüzü de aşsa, maksat makinayı kırmak değil mi?..

— Başka söyliyeceğen mi?..

— Yaz bir tane daha.. «Sevgili yurrtaşlarım. Sizlerin, büyük bir mutluluk içinde, büyük bir refah içinde yaşadığınızı görerek hıçkıra hıçkıra saadet gözyaşlarını dökeceğimiz günler, uzakta değildiiiiir!..»

— Beyim, bu yüzelliyi buldu vallaha..

— Evet.. Sen şimdilik bu lâflarla idare edersin.. Genel Merkezin listesi geldikten sonra, lâkırdı sıkıntısı hiç kalmıyacaktır.. Sen benim bu söylediklerimi partili arkadaşlara aynen anlatırsın.. Evvel Allah, bu seçimleri de yüzümüzün akı ile kazanacağız..

— Allah senden razı olsun beyim.. İki ayaklarından gözyaşları içinde öperek siz büyüğüme sağlıklar dilerim beyim... Haydi, ısmarladık..

— Güle güle Tahir.. Güle güle.. Bütün arkadaşların gözlerinden öperim...

— Sağol beyim... Söylerim..

Telefonu kapadıktan sonra sevinçle Başçavuşa sarıldı:

— Teğmen olmıya hazırlan bakalım, dedi.

Sonra, dışarı fırlayıp, soluk soluğa kahveden içeri girdi. Elinde tuttuğu kâğıdı havaya kaldırıp sallıyarak, bağırdı:

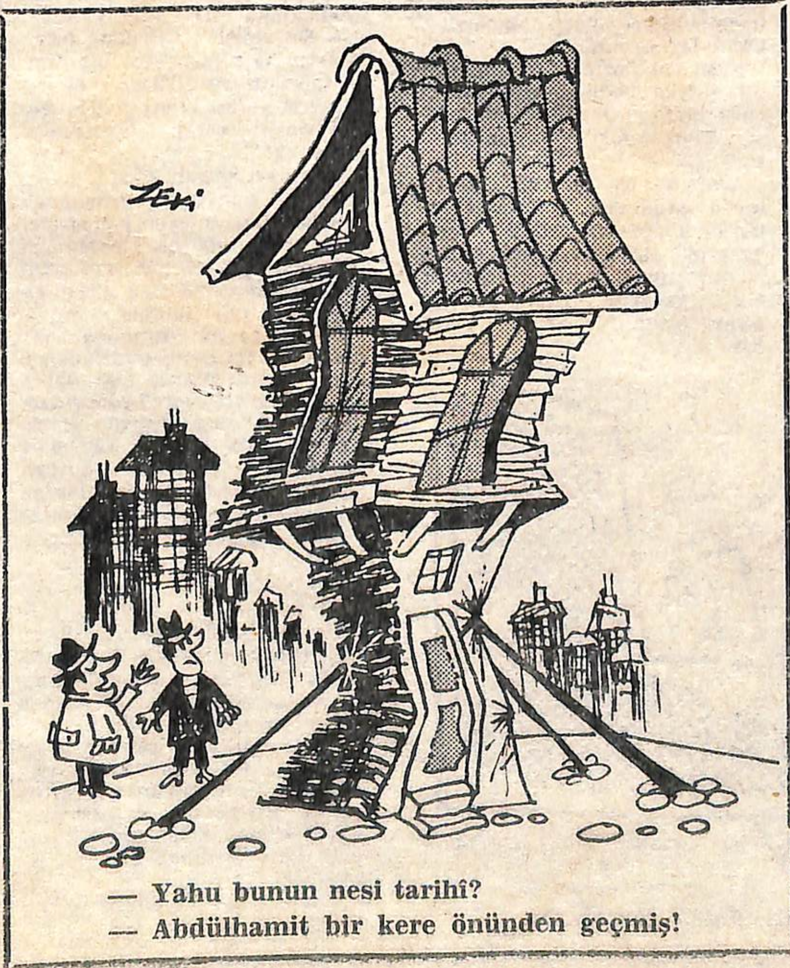
— Liste çıktı listeeeeee!... Gazanlanları yazıyor...

Adnan VELİ

Abdünnasır, Kıbrıs meselesinde kızıl papası tutuyor..

Müslüman kardeş!

— Yahu bunun nesi tarihî?

— Abdülhamit bir kere önünden geçmiş!

Akbaba

Ilâveli fevkalâde

Yaz Sayısı

Bütün sevdiğiniz imzalar, en güzel yazıları ve karikatürleri ile bu özel sayıda.

Çarşamba 27 Mayıs

7 gün

PAZARTESİ :

Senatör yoklamaları yapıldı. Partiler döktüler ortaya adaylarını... Listeler düzenlendi... Kaşına gözüne, boyuna posuna, diplomasına, ruhsatına, kesesine, gırtlağına, diline güvenenler belli oldu.

Kırk yıllık Akbaba, listelere göz atınca -niye yalan söylesin- hiç memnun olmamış:

— Şark cephesine yeni bir şey yok... diye düşüncesini açıkladı.

— Ya Batı cephesine?

— Orada da işler berbat!

Akbaba bu! Elbet bir bildiği var.

— Peki, sizce senatör adayı nasıl olmalı, veay adaylar nasıl yoklanmalı?

Güldü. Artık ağarmış tüylerini, sıvazlıyarak:

— Parlâmentonun haline bakılırsa, dedi, aday yoklaması şu biçimde yapılmalı: Önce adayın pazısı yoklanmalı, sonra öteki adaleleri... Bileği yoklanmalı, yumruğu, nefesi, koşuşu, kaçışı, tekmesi, sillesi nasıl? Teker teker hepsi yoklanmalı?

— Ya kafa yoklaması?

— İşte o gereksiz... dedi gülerek, bizim işimiz bir tuhaftır, kavun karpuz alırken bile acaba içi nasıl diye teker teker hepsini yoklarız da, adam seçerken kafasının içinde acaba ne var diye yoklamayız.

— Peki bu işin sonu ne olacak?

Bu sefer bir kahkaha attı:

— Ne mi olacak, dedi, sen Şark nedir bilir misin? Bak sana Ömer Hayyam'dan bir dörtlük okuyayım:

«Dünyada akla değer veren yok mâdem,
Aklı az olanın parası çok mâdem,
Getir şu şarabı, alsın aklımızı:
Belki böyle beğenir bizi el-âlem!»

SALI :

Tedavüldeki para son bir hafta içinde elli milyon lira yükselmiş.

Ne demektir bu? Sevgili okuyucular, mizah diliyle şu demek: Banknot matbaası para basmış... Piyasadaki paranın tirajı elli milyon daha yükselmiş.

Son aylar içinde zaten habire para bastı Darphane... Son yedi günde de elli milyon basınca aklıma takıldı bir soru işaretinin çengeli... Yolda yürüdükçe hep düşünüyorum:

— Bu basılan milyonlar acaba nereye gidiyor?

Bir dilenci:

— Allah rızası için... diyor.

Ben dalgın:

— Bu basılan paralar nereye gidiyor? Bir işçi:

— Geçinemiyorum, evde çoluk çocuk bir aydır et yüzü görmedi?

— Bu basılan paralar nereye gidiyor?

Evde hanım:

— Bahar geldi üstüme giyecek bir şeyim yok.

— Bu basılan paralar nereye gidiyor?

Bir memur:

— Bakkal, kasap, manav, terzi... Borç gırtlağı aştı...

— Bu basılan paralar nereye gidiyor?

Nereye gidiyor? Nereye gidiyor? Kahve bulma heyeti gibi bir heyet tertipleyerek araştırsak mı?

Bir bilen varsa Tanrı aşkına yerini bildirsin de kuyruğa girip şu basılan paralardan biraz alalım. Karaborsa malı gibi çıkar çıkmaz ortadan kaybolan parayı ben ne yapayım? Elimizde makine de yok ki kendi kendimize basalım.

ÇARŞAMBA :

Hacı Kasım uçakla Hacca gitti, uçakla geldi. Basın toplantısı da yaptı dönüşte... Gazeteciler sordular, o söyledi. O söyledi, gazeteciler sordular.

Ve gazetelerin yazdığına göre konuşmasına:

— Ben Başbakan olsam... diye başlamış.

Ne olacaktı Başbakan olsa?

İnsanın aklına seçim nutku gibi, serbest vezin rüzgârında mısralar geliyor:

Et, tavuk, meyva, hepsi sana ram...
Başbakan olsam.
Bakkal, kasap, oduncu, bir dizi selâm...
Başbakan olsam.
Pasta, börek, baklava, hepsi sana ram...
Başbakan olsam.
Borç, hastalık, endişe, artık haram...
Başbakan olsam.
Elektrik, yol, okul, hepsi sana ram...
Başbakan olsam.

Ama bunların hiçbirini dememiş Kasım Gülek... Demiş ki:

— Başbakan olsam Kıbrıs meselesinde tâviz vermezdim.

Çok güzel... Şimdi ikinci bir soru çıkıyor ortaya:

— Madem ki tâviz vermezdi sayın Kasım Gülek, Kıbrıs meselesinde ne verirdi?

İşe başka bir renk mi verirdi, Makarios'a gözdağı mı verirdi, Kıbrıs dağlarını ateşe mi verirdi, Batılı dostlarımıza zılgıt mı verirdi, Sovyetlere yüz mü verirdi, yoksa şimdiki gibi sadece demeç mi verirdi?

Her şeyden önce şu işin formülünü verse de bir öğrensek. Arafat dağına çıkıp şeytan taşladığına göre belki yeni ilhamlar gelmiştir kendisine... Kimbilir belki de attığı taşlardan biri şeytanın bacağını da kırmış olabilir. O zaman gelsin eski günler...

PERŞEMBE :

Menderes nehrinde tam 90 kiloluk bir yayın balığı tutulmuş. Bu bereketli avı ağa düşüren Sökeli Sabri Turgut adında bir balıkçı, yakaladığı derya kuzusunun kilosunu beş liraya satmış.

Gazetelerde bir küçücük haber bu... Ama sevgili okuyucular gazetelerde daha büyük, daha cafcaflı ,daha iri, daha gösterişli nice haber çıkıyor her gün... İç siyasette olsun, dış siyasette olsun Menderes sularında yayın balığı tutmağa çalışan haberler bunlar... Yalnız haberler mi? Yazılar, başyazılar, fıkralar, tenkitler...

Ne farkı var... Menderes dalgalarında yayın balığı peşinde olanlar da avladıkları malın kilosunu beş liraya değilse de tanesini yirmi beş kuruşa satıyorlar. Hem daha ucuz, hem de daha zahmetsiz bir avcılık bu...

CUMA :

Erkek diye geçinenlere bilmedikleri bir şey öğreteceğiz şimdi... Doğrusunu isterseniz, biz de bilmiyorduk. Gazetelerde yeni okuyup öğrendik. Daha yaşımız ne, başımız ne? Yaşadıkça, okudukça daha neler öğreneceğiz. Öğreneceğiz de kültürümüz artacak, adam olacağız.

Efendim, gazetenin yazdığına göre kadınlarda sol göğüs sağ göğüsten büyükmüş. Yani daha iyi anlaşmak için daha Türkçe yazalım: Kadınların sol memeleri, sağ memelerinden daha irice imiş. Bu gerçeği sutyen yapıp satanlar iyi bilirlermiş.

Şimdi içinizde bu habere kızanlar, köpürenler de vardır elbet... Kırk yıllık kaşık düşmanının göz rengini hatırlamıyanlar göğsünün büyüklüğünü nereden bilecekler? Nasıl ölçecekler? Ölçseler ne işe yarayacak? Herkes sutyen fabrikatörü değil a!

Ama bilgi bilgidir, ilim ilim... Dünya o hale girdi ki her koca, her nişanlı, her sevgili, her dost, her çapkın, her Donjuan ilgilendiği kadının göğüslerini iyice bilmelidir. İyice ölçüp biçmeli... Olaki lâzım olur.

Nasıl mı lâzım olur? Diyelim bir sutyen hediye edeceksiniz cinsi lâtife... Ölçüsünü, numarasını bilmezsiniz, ne yapacaksınız?

Adamın biri sutyen, külot, korsa çeşidinden nesneler satan bir mağazaya girmiş... Niyeti yukarıda yazdığımız gibi karısına bir sutyen almak. Tezgâhtar kız da kız hani... Beyaz perdeye çıkar! olsun bir artist!.. Fıkırdamış:

— Kaç numara?

Kaç yıllık koca, hareminin kaç numara sutyen giydiğini bilmiyor. Bilmez a! Cehaletin ölçüsü, endazesi olur mu? Bunlar modern bilgiler. Sıkılmış:

— Bilmiyorum... demiş.

Tezgâhtar fındık kurdu, yardım etmiş:

— Karpuz kadar var mı?

— Daha küçük.

— Portakal gibi?

— Daha küçük.

— Elma gibi?

— Daha küçük.

— Yumurta gibi?

— Evet... demiş, adamcağız, yumurta gibi, ama sahanda kırılmış yumurta gibi...

CUMARTESİ :

Haydiiiii... Bakın işler ne kadar tersine dönüyor. Kore gazileri kazandıkları madalyaları Birleşmiş Milletlere geri veriyorlar. Gerçekten de, Kıbrıs'ta soydaşlarımızın öldürülmelerini kaygısız gözlerle seyreden Birleşmiş Milletler bu jesti hakettİ. Yazık ki yazık...

Dünya dönüyor. Döndükçe bazı hakikatler meydana çıkıyor. Şimdi Korede bir diktatörlük idaresi vardır. Oysa bizim Mehmetler orada hürriyet için dövüşmüşlerdi.

Dünyanın ne kadar tersine döndüğünü anlatmak için bundan daha iyi bir olay geçemezdi başımızdan... Başbakan Yardımcısı Kemal Satır madalyasını geri veren bir Kore gazisini kabul etmiş, ve alnından öpmüş.

Hatırladığımıza göre o zamanın büyükleri de, bizim Mehmetler madalyayı kazandıkları zaman çağırıp alınlarından öpmüşlerdi.

Yani madalya kazan, büyüklerimiz alnından öpsünler... Madalyayı geri ver, büyüklerimiz gene alnından öpsünler...

Bir muhabbet ki sormayın. Ve çelebi böyle olur bizde bu işler...

PAZAR :

Şimdi ortada çok önemli bir konu var... Ama çok önemli...

Türkiye Batıdan ayrılmalı mı, ayrılmamalı mı? İsmet Paşa:

— Bu gidişle ittifaklar bozulacaktır. O zaman yeni bir dünya kurulur, ve Türkiye de bu dünyada yerini bulur... diye işareti verdi vereli tartışmalar gırla.

Bakınız önemli olan nedir: Paşanın konağına yamanmak için her naneyi yiyen kâhya gibi davranıp, sonra da hakkımızı isteyince dost sandıklarımızdan çoğunu karşımızda taş duvar gibi bulduk mu? Bulduk.

Demek ki bu tutumda bir yanlışlık var, Batılı olmak böyle olmaz. Batılı olmak Batı kültürünün verilerinden faydalanmak demektir. Yoksa Osmanlı İmparatorluğu da Kırım Harbinde Batılılarla beraberdi. Birinci Dünya Harbinde de Batılılardan bir kısmıyla beraberdik. Netice?

Sevr anlaşmasını kimle imzaladık?

Batılılarla.

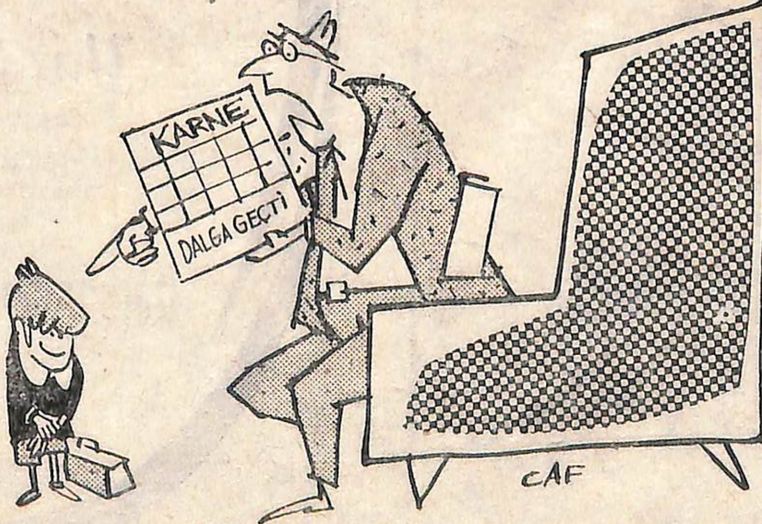
Ya Lozanı?

Onu da Batılılarla.

Demek ki sırasında dost, sırasında düşman... Sırasında sırtlan, sırasında yılan, sırasında aslan, sırasında küheylân...

Batılı olmak, bâtıl peşinde koşmak... Bu ikisini birbirinden ayırmalı. Atatürk'ün yaptığı da budur. Biz adam olursak Batının peşinde koşmamıza lüzum yok; Batı kendiliğinden bize gelecektir.

Bilmem ki derdimizi anlatabildik mi?

— Oğlum, sen sınıf değil, dalga geçmişsin..

Ankara Mektupları

Nimet Arzık

Bugünkü gençlik...

Gün geçer mi «bugünkü gençlik» diye ellisinin üstünde olanların burun kıvırmadıkları...

«Biz... Bugünküler!..»

«Biz!..»

Tabii «biz» de bütün meziyetler, bütün kabiliyetler, bütün cesaretler, bütün faziletler. Fıkara «Bugünküler» de bütün bu «et» diye bitenliklerden yoksun! Benim düşündüğüm?.. Bir hikâyeyle ifade edecem.. Hikâyemi başka taraflara da çekiştirmek mümkün!.. Çekiştirin, e mi?..

Bir padişah varmış. Her tarafı dolaşırmış. Galiba evinde oturmasını sevmezmiş de ondan. Amma söylediğine bakılırsa, memleketinin durumunu yakından görmek için dolaşırmış. İnanalım, nasıl olsa geçmiş zaman...

Bir gün mektepleri dolaşırken efendiden bir çocuk görmüş. Konuşmuş. Çok zeki bulmuş. İki altın vermek istemiş. Çocuk almamış. Zorla vermek istemiş. Çocuk gene almamış. «Neden?» diye sormuş. «Evde sorarlar» diye cevap vermiş çocuk «nerden buldun?» diye. O zamanların tuhaf âdeti.. Kasım Gülek dostumun kulakları çınlasın!

Padişahın bu cevap öyle hoşuna gitmiş ki, çocuğa bir fes dolusu altın verdirmiş. Çocuk fesi almış ve sevine sevine evine gitmiş. Gitmiş bakmış ki annesi iki gözü iki çeşme ağlıyor:

— «Ne var ana?» demiş.

— «Babanı alıp zındana attılar» diye hıçkırmış kadın!

Efendim, mesele şu: Evinde oturmak istemediği bir gün padişah bu sefer esnafı dolaşmış. Bilgi seviyelerini kontrol etmek istermiş te... (bak hele!)

Fakir bir mercimekçinin dükkânına girmiş. Hiçbir soruya cevap verememiş mercimekçi. Bunca cehalet karşısında padişah hiddetlenmiş (neyin karşısında hiddetlenecekleri belli olmuyor ki padişahların!...) ve:

— «Atın şunu zındana» demiş. İşi uyutmamışlar ve atmışlar adamı zındana! Adam da o pırıl pırıl çocuğun babasıymış.

Pırıl pırıl çocuk saraya koşmuş, nöbetçileri devirmiş, taht odasına ulaşmış, padişahın ayaklarına kapanmış:

— «Merhamet, o mercimekçi benim babamdı» diye.

Padişah bütün padişahlığıyla, sultani bir demagoji savurmuş:

— «Bana ne?.. Seni bilgin için mükâfatlandırdım, onu cehaleti için cezalandırdım!..»

— «Padişahım» demiş çocuk, «beni o yetiştirdi. Onu da babası. Eğer birisini cezalandırmak istiyorsanız, mezarda yatan babasını çıkarın da onu cezalandırın. O sorumlu.. Yalnız o!..»

Hikâyenin sonunu bilmiyorum... Padişahın aklının yeter derecede başında olduğuna inanmak istiyorum. Gerçi âhir zaman padişahları bize bu inancı aşılıyamadılar amma, öyle bir iman taşımak istiyorum...

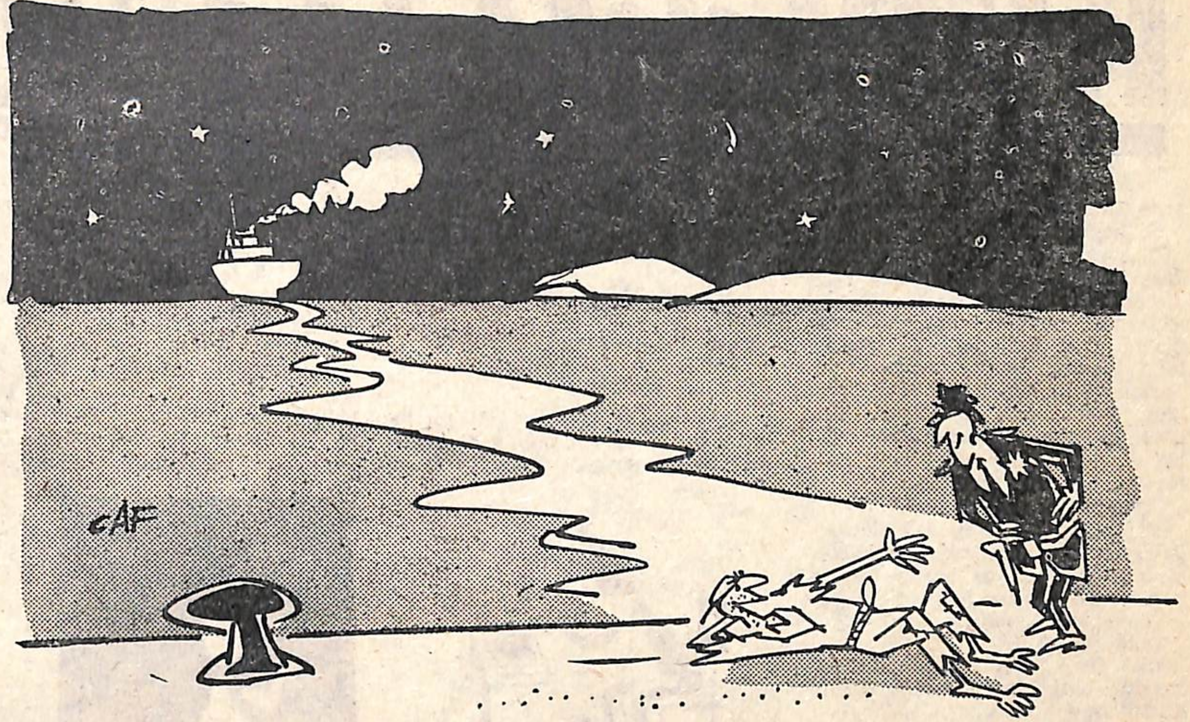
Bir daha önümde de kimse: «Bugünkü gençlik... Bugünkü gençlik» diye dövünmesin...

«Biz... Ve onlar!..»

«Biz!..»

Diye hayali tokuşturmalar yapmasın. Tokuşturmada yumurta gibi çatlıyabilirler... Çatladılar da!

İki gemi otel haline getirilecek. — Gazeteler —

— Ne yapayım abi, son oteli kaçırdım!

Kan trafiği

Zürihte büyük bir profesör var. Beyin cerrahı... Vaktiyle yolu düşmüş, Türkiye'ye uğramışmış...

Bizim dertli başımıza gelenlerin tahlilini yapmış kendince...

Efendim bu beyin denen nesnenin, iki milyar hücresi varmış, iki milyar. Bu iki milyarın büyük bir kısmı işlerse «dâhi» dediğimiz huzursuzlar meydana gelirmiş. Az kısmı çabalarsa, «budala» dediğimiz mutlular...

Bu işleme, ancak kanın bu hücreleri cömertce sulamasıyla mümkünmüş. Geri kalmış memleketlerde, bu kan yönünü şaşırmışmış: Yukarıya doğru trafikleneceğine aşağı doğru trafiklenirmiş!..

Gelişmesiz bu aşağı doğru trafiklenmenin yukarı doğru trafiklenmesine bağlıymış!

Plâncılara selâm!.. Önce kan trafiğimizin yönünü değiştirerek işe başlasınlar!... Nimet ARZIK

Kalem

Türkiye'de, her ay elli bin liralık kalem harcanıyormuş...

«Al eline kalemi, yaz başına geleni» denildiğine göre, ayda beşyüz bin liralık kalem az bile...

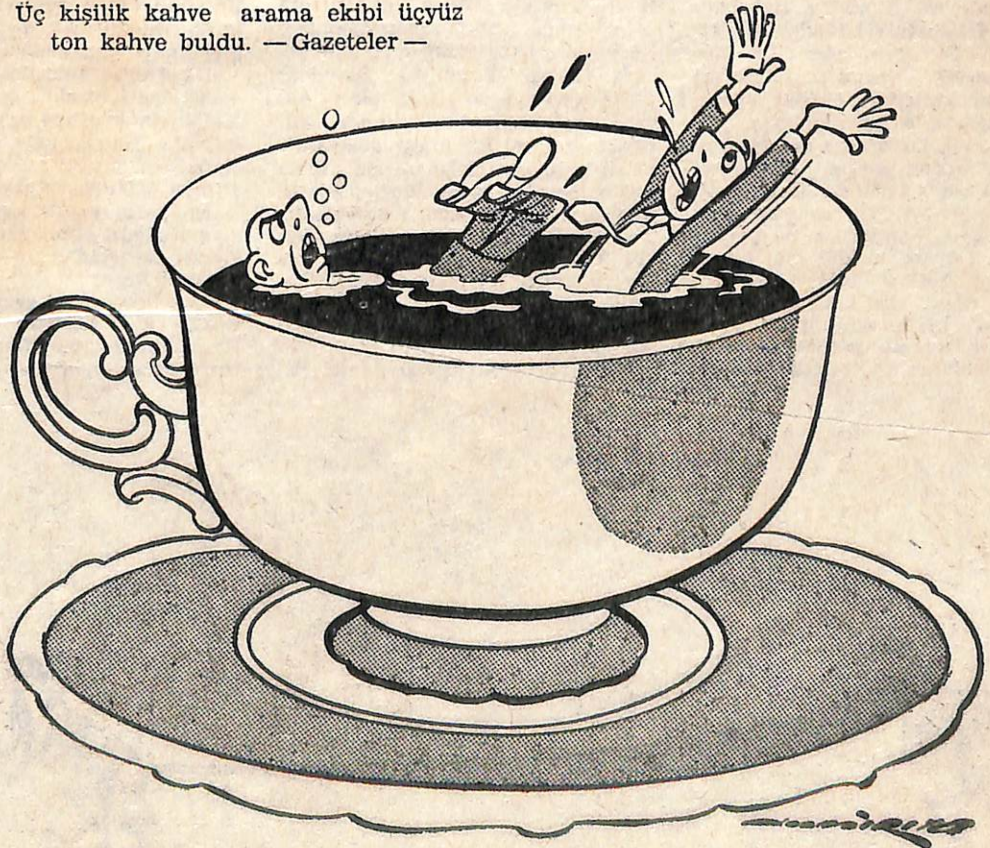
* * *

Eşekten ceza

Hindistan'da bir eşekten on lira para cezası almışlar. Suçu, tren istasyonuna girmek.

Ne tuhaf memleket... Gelsinler de hayvan sevgisini bizde görsünler: Yataklı vagonlarda yatan eşeklerden bile ceza almıyoruz!

Üç kişilik kahve arama ekibi üçyüz ton kahve buldu. — Gazeteler —

— Bulduuum!...

KÜLYUTMAZ TORAMAN

RIFAT ILGAZ

SINIFA Ağır Ceza Mahkemesi heybeti veren tarihsel kürsüye çıkmış, Edebiyatçı'dan dert yanıyordu Atom Kerim:

«Olmaz bu kadar da...» diyordu, «Tümünü verdi ezberliyeceksiniz diye! Ulan Ziya Paşa'yı da kim ipler... Efendim hocaya bakarsan bu Terkib-i Bent bir şahesermiş! Daha hiçbir şair anasından doğdu doğalı böyle bir şiir yazmamış, böylesine bir şiir, bir daha yazılamazmış da... Nasılsa bir kere yazılmış!»

Tilki Şadi:

«Yanlışlıkla yazılmış olacak!» dedi, «Şiiri ezberleyip de kalkar okursam, bana da adıyla sanıyla Şadi Dilaçar demesinler. Yani Tilki Şadi demek istiyorum!»

Teke Selim:

«Biz de 1 D gibi yapalım! Yani yazalım şiiri bir kartona, asalım kürsünün arkasına...»

Tilki sözünü kesti:

«Yok, olmaz! Ne yapmış 1 D de... Daha üç kişi okumadan çakmış dalgayı!..»

«Canım biz çaktırmadan yaparız. Şiir büyük... Üç kartona böleriz iri iri... Çok uzaktan okuyacağımız için...»

Dikey Saim:

«Sonra...» dedi, «Sonra ne olacak? Uzatacak elini, yapışınca kartonlardan birine, Heeey!.. Diye bağıracak bütün sınıfa... Kime kül yutturuyorsunuz, siz? Ben kimim be, diye övünecek! Ben, Hababam sınıfını okumuş adamım! Kül yutar mıyım hiç? Var mı başka numaralarınız? Varsa onu gösterin!»

Kerkenez seslendi arka sıralara da:

«Yahu!» dedi, «Nasıldı bu kürsüye karton asma dalgası, unutmuşum ben. Ne yazıyordu Hababam sınıfı?»

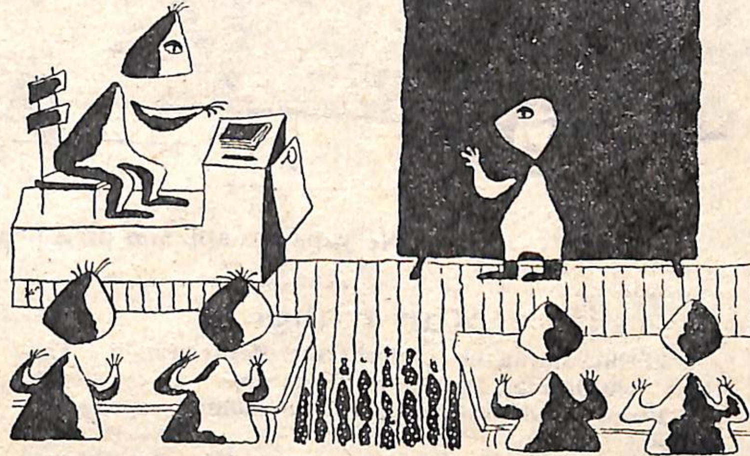
«Ulan nasıl olur da unutursun? Kör Mahmudun tarih kitabı mı bu? Dur anlatayım. Hocaları Hababam sınıfına Hâşim'in «O Belde» sini ezber verir. Bir arşın tutan şiiri kim ezberliyecek?.. Yazarlar temizce iri iri bir kartona. Asarlar kürsünün arkasına, sıradan okurlar. Bütün sınıf tek kelimesini ezberlemez, İnek Şaban'dan başka. İneğin ezberlemesinin sebebi de, sırf miyop olduğu için. Kartonu uzaktan okuyamıyacağını anlayınca ne yapsın biçare?.. Oturur, inekler gibi ezberler. Derse kalkıp ezbere kekeliye kekeliye okur... En kötü notu da o alır. Oysa bütün sınıf güldür güldür okur geçer, hocanın keyften ağzı kulaklarında! Sıradan dokuz, on! Okuma işi bitip de kürsünün arkasındaki karton kaldırılınca küt diye müfettiş girmez mi sınıfa?»

«Oturun!» der, «Ne yapıyordunuz?»

Hoca hiç bozmaz:

«Efendim!» der, «Hâşim'in O Belde'sini okuyorduk!»

«Ben de çok severim Hâşim'in bu şiirini... Devam edin!» diye geçer boş bir sıraya! Hoca, az önce

güldür güldür okuyan Tulum Hayri'ye işaret eder:

«Kalk bakalım!» diye.

Ne yapsın Tulum Hayri...

«Efendim!» der, «Mazur görün çalışamadım!»

«Nasıl olur canım!»

«Rahatsızdım da dün akşam...»

«Canım sen rahatsız da olsan gene ezberlersin, bilirim seni ben... Kalk oku bildiğin kadar!»

Hoca, Hayri'nin ne kadar bildiğini henüz unutmadığı için asılır da asılır... Nasıl okusun Tulum Hayri. Hoca, az önce okumuştun da, diyemez. Müfettişten çekinir... Ne yapsın ,ister istemez Kalem Şakir'e, Güdüm Necmi'ye, Dımdom Ali'ye geçer ama, kim okuyacak, hangi kabadayı! Şaşkınlıktan deliye döner hoca! Bir aralık gözü İnek Şaban'a ilişir. Denize düşen yılana sarılır hesabı, o da İneğin kuyruğuna sarılır. «Sen kalk!» diye uzatır parmağını! Şaban hiç nazlanmadan küt küt kalkar yerinden, takır takır da okur! Az önce kekeliye kekeliye okuyan İnek, yerinde biraz daha inekdiği için tek yanlışsız çıkar işin içinden!

Hoca nerdeyse kalkıp İnek Şaban'ın alnından öpecek, «Buyurun!» der, «Oturun!»

Şaban yenilgiye uğramış bir takımın tek şeref golünü atan kahraman bir oyuncusu gibi gene küt küt, oturur yerine!..

Ya işte böyle!. .Kitap bunları yazıyor!.. Bizim Edebiyatçı Toraman Kâmil'in okumakla övündüğü Hababam sınıfı bu işte! Hani hakkı da yok değil 1 D'yi bu kitabı okuduğu için yakalamış. Enayiler, okuduklarını tıpatıp uygulamışlar da ondan!.. Herife övünme fırsatı vermişler... Yuh enayiler... Kül yutar mıyım ben, diye kasılmış durmuş bütün ders!

Kerkenez oturduğu yerden:

«Çocuklar!» dedi, «Biz de 1 D'nin yaptığını yapacağız!»

«Nasıl yani?»

«Biz de verdiği ezberi kartona yazıp kürsüye asacağız! Daha doğrusu, yazıp da asarmış gibi görüneceğiz!»

«Anlamadım!»

«Yahu bütün mesele Toraman Kâmil'le dalga geçmek, onu kuru kuru övündürmek değil mi? Gelin geçelim dalgamızı!»

«Nasıl yahu Anlaşılmıyor!»

«Siz bana bırakın bu işi!»

«Çık da kürsüde açıkla ne yapacağını! Haydi, kalk, ne duruyorsun!»

Geçti kürsüye, Kerkenez:

«Ne kalın kafalı şeylersiniz be!» diye başladı, «Bu adam bize ezber olarak ne verdi?»

Sülük Ferit:

«Bize ipe sapa gelmez bir şiir verdi! Deli saçması gibi bir şey! Hani namussuzum fiyakalı bir şiir verse ezberler, kızlara fiyakamı da yapardım. Ben bu Ziya Paşa'nın şiirini ezberlemem arkadaşlar.»

«Biz de ezberlemiyoruz!»

Kerkenez yeniden konuyu aldı ele:

«Zaten ezberlenmez ki...» dedi, «Biz, Atatürk'ün Gençliğe hitabesini ezberliyeceğiz! Oku, dedi mi sıradan bunu okuyacağız. Nasıl?»

«Çok güzel!»

«Ama yanlışsız ezberliyeceğiz ha!..»

«Tamam, ezberliyeceğiz!»

Yılmaz:

«Peki...» diye sordu, «Ya ben size bunu vermedim derse...»

«Hayır efendim diye direteceğiz. Atatürk'ün Hitabesini vermiştiniz! Zaten sıradan da ezberlediğimize göre ne diyebilir!»

«Ya sıfır verirseee!..»

«Atatürk'ün Hitabesini yanlışsız okuduğumuz için sıfır verecek hocanın alnını karışlarım ben! Heydi yarına kadar sınıfta bunu ezberlemiyen tek adam kalmıyacak! Söz mü?»

«Söööz!..»

«Dönmek yok!»

«Yoook!..»

«Dönenin! Hını mını hınt olsun mu?»

«Olsuuun!..»

«Gelelim Hitabenin yazılmasına! Çıkarın kâğıtları, kalemleri!»

Atatürk'ün hitabesi yanlışsız yazıldı. Boş derslerde, etüdlerde, yatakhanelerde ezberlendi. Karşılıklı okundu, dinlendi. Bütün sınıf hazırdı artık.

Ertesi gün edebiyat dersinden önce, Kerkenez Ali büyük bir kartonla girdi sınıfa:

«Çocuklar!» dedi, «Görüyorsunuz, karton da hazır!»

Atom Kerim:

«Ne olacak bu karton?» diye sordu, «Ezberlemiyen kalmadı ki...»

«Asacağız kürsünün arkasına!»

«Neden? Var mı ezberlemiyen!»

«Yoook!..»

«Görüyorsun ya hep ezberledik! Karton istemez!»

«İster!»

«Neden istesin! Hitabeyi mi yazacaksın kartona!»

«Yazmıyacağım ama... Biz yazılmış farzedeceğiz. Ezberi okumaya kalkan, sokulacak kürsüye yavaştan... Gözünü kartona dikip başlayacak okumaya!»

Kimse bir şey anlamamıştı bu işten ama... Kerkenez'i pek kızdırmağa da gelmezdi. İster istemez:

«Peki ...Peki... Anladık!» dediler.

Zil çaldı, bütün sınıf geçti yeri-

— Bıktım senin şu sakal grevinden herif!..

ne. Kerkenez Ali kartonun üzerine tükenmezle bir iki satır yazı karaladıktan sonra hemen tutturdu raptiyeyle kürsüye.

Az sonra kapı omuzlanır gibi açılmış, Toraman Kâmil girmişti sınıfa... Kravat, gene her zamanki gibi çarpılmıştı bir yana. Ceketin cepleri heybeden farksızdı gene. Birinden gazeteler sarkıyordu, öbüründen kitaplar... Gözlüğünü değiştirip, sınıfı taaa gerilerine kadar gözden geçirdi. İkişer ikişer mevcudu saydıktan sonra yoklama fişini imzaladı. İlk defa bütün sınıf tam kadroyla dersteydi. Kasıla kasıla karakaplıyı çıkardı içcebinden, parmağını dilinin ortasına batırıp ıslattıktan sonra çevirdi, yapraklarını:

«Kalk!» dedi, «724 Ferit!»

«Hadi Sülük!» dedi Kerkenez, «Göreyim seni!»

Kalktı. Dikildi Hocanın karşısına... İleri geri kendini ayarladı kürsüye.

Yakın mesafeye girdiği için gözlüğünü değiştirip tepeden tırnağa süzdü Toraman Kâmil... Çalışkanlığına pek güvenemediğinden olacak.

«Ezberledin mi?» diye sordu.

«Ezberledim efendim!»

«Tek yanlış çıkarsa sıfır!»

«Hay hay efendim!»

«Oku bakalım, adam gibi!»

«Peki efendim!»

Sonra gözlerinin içine bakarak, eski bir plâk gibi başladı:

«Ey Türk Gençliği! Birinci vazifen!..»

Edebiyatçı birden fırladı yerinden:

«Ne?.. Ne oluyor! Mitingin sırası mı şimdi!..»

«Ne mitingi efendim! Siz bunu verdiniz, bunu ezberledim!»

«Yahu! Ne söylüyor bu! Size bunu mu verdim ben!»

Bütün sınıf bir ağızdan cevap verdi:

«Evet hocam!.. Bunu verdiniz!»

«Nasıl olur, verilir mi bu!»

«Neden verilmesin efendim, Atatürk verilmez de, Abdülhak Hâmit mi verilir?»

«Yani ben size Ziya Paşa'nın terkibi bendini vermedim mi?»

«Hayır!.. Vermediniz!.. Onu öbür şubelere vermiş olacaksınız!.. Vermiş olsaydınız ezberlemez miydik?»

«Hayır!.. Hayır!.. Bir yanlışınız olacak... Neyse... Oku bakalım, devam et!.. Bir yanlış oku da, göstereyim sana! Oku be! Daha duruyor, okusana!..»

Sülük Ferit, sanki kendine söylenmiyormuş gibi, bir ileri, bir geri gittikten sonra, göz ucuyla şöyle bir baktı kartona, başladı okumağa:

«Ey Türk Gençliği! Birinci vazifen Türk istiklâlini, Türk hâkimiyetini...»

Güldür güldür okuyor... Arada bir takılır gibi olunca da, hemen göz ucuyla kartona bakıyordu:

«... İlelebet muhafaza ve müdafaa etmektir...»

Tek yanlışsız okudu sonuna kadar. Defteri açtı, cebinden çıkardığı kırmızı kalemle bir işaret kondurdu. Yanlış olmasın diye de sordu yeniden:

«724 Ferit Eraslan!..»

«Evet efendim, benim!»

«Otur!»

Bu, öylesine bir «Otur» idi ki... «Defol!» anlamına geldiği gibi: «Yutturdum sanıyorsun ha? Açık göz seniiii...» anlamına da geliyordu.

Defteri yeniden karıştırdı:

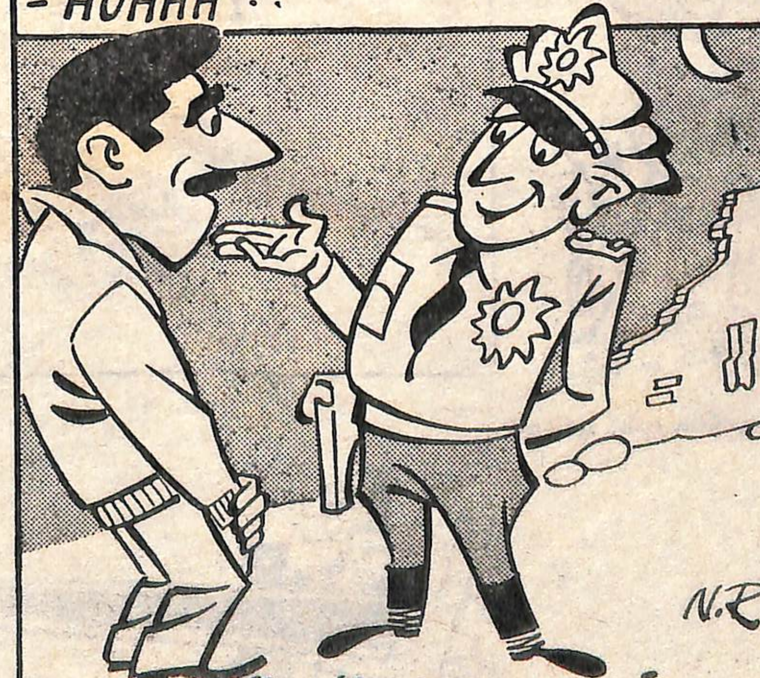
756 Saim Dönmez!»

«Efendim!»

«Kalk, oku!»

Artık Ziya Paşa'nın adı geçmiyordu:

«Oku! Ne bakıyorsun yüzüme!»

Bir adım öne attı. Sözde kendini kartona göre ayarlamıştı. Başladı okumağa:

«Ey Türk Gençliği!..»

Tek yanlışı çıkmadı Dikey Saim'in. Toraman Kâmil:

«Aferin!» dedi, «İyi ezberlemişsin doğrusu!»

Sinsi sinsi gülüyordu:

«Sen kalk bakalım Kerim Gezgin! Sen de tabiî hiç yanlışsız okuyacaksın!»

«Tabiî efendim!»

«Maşallah!.. Bütün sınıf da ezberledi haaa!.. Hiç yanlışsız... Aşkolsun... Ne vazifeşinaslık bu! Edebiyat sevgisi mi, Atatürk sevgisi mi?..»

«Her ikisi de efendim. Atatürk'ün bize hitabı olduğu için!..»

«Ne?.. Size mi? Atatürk Cumhuriyeti size mi emanet etti, bize mi? Hitabeyi okuduğu zaman genç olarak biz vardık ortada. Bırakalım gevezeliği... Oku bakalım! Siz Atatürk'e lâyık mısınız, değil misiniz şimdi çıkar meydana!»

Tek yanlışsız okudu Atom Kerim de. Hoca tiksinerek:

«Otur!» dedi.

Hep o sinsi gülüş... Karıştırdı defteri:

«Sen kalk 692 Erol Yalçın!»

Gözleri kartonda, okudu yanlışsız...

«Otur! Sen kalk!.. 521 Kemal Önder... Oku!»

Kalkan güldür güldür okuyor, Edebiyatçının sinirli bakışları önünde geçiyordu yerine. Her kalkan biraz daha sinirlendiriyordu.

Kerkenez Ali en sona kalmıştı.

«Kalk!» dedi, «Ali Köken 814! Sen de ezberledin tabiî...»

«Evet efendim, su gibi!»

«Aferin, böyle olmalı talebe dediğin!»

«Elbette efendim! Ezberlemezsek ayıp bize!..»

«Ayıp tabiî... Atatürk sevgisi!» Sonra birden yüzü karmakarışık oldu:

«Atatürk sevgisi ha!..» diye çarpıldı ağzı bir yana: «Atatürk'ü sevdiğiniz nasıl da belli! Onun size hitabını bile kartona yazıp kürsüye asmaktan çekinmiyorsunuz, sözde ezberden okuyuyorsunuz ha!.. Kime yutturuyorsunuz siz! Kalpazan herifler, sizin karşınızda kim var! Hele iyi bakın, iyi.. Yutturamazsınız bana!»

«Estağfirullah efendim... O nasıl söz? Yutturmak kim, biz kim! Hem de sizin gibi bir hocaya!..»

Birden kalktı ayağa... Gözlerini dikerek:

«Sahtekârlar!..» diye bağırdı, «Bu kepazelik ne! Gözümün önünde bu kartona baka baka okudunuz, yutturduğunuzu mu sanıyorsunuz! Sahtekârlar, düzenbazlar, kalpazanlar!..»

Çekti kopardı kartonu:

«Nah!..» dedi, «İşte yüzsüzlük, utanmazlık, kalpazanlık belgeniz! Hepinize sıfır verdiğim gibi, ayrıca da Disiplin Kuruluna vereceğim topunuzu birden!»

Kartona şöyle bir göz gezdirdi, aradığı hitabeyi bulamamıştı. Altını çevirdi kartonun... Yok!.. Önce kan beynine sıçradığı için kıpkırmızı oldu yüzü... Sonra sapsarı kesildi... Kartonun üstündeki ince yazılar ilişmişti gözüne. Şaşkınlıktan, başladı yüksek sesle okumağa:

«Bravo, sayın hocamız, bravooo! Yakaladınız!.. Tebrikler!.. Candan sevgiler!..»

Çöküverdi sandalyenin üstüne!..

Rıfat ILGAZ

Tenbel harcı

Bir meslek arıyorum kazancı çok, işi az,
Bir toplum özlüyorum katılmıyan her yobaz.
Bir sevgilim olmalı fazla göstermiyen naz
Onu okşamak için kendi versin müsaade,
«Aklın varsa güzel sev, yudum yudum iç bâde!»

★

Herkes haz âleminde zihnimdeki dünyada,
Hiçbir yönden gelmiyor sinir bozan bir seda.
Kadillağa lüzum yok, lükse edilmiş vedâ
Herkes kolkola girmiş dolaşmada piyade;
Sen de güzellerle gez ellerinden iç bâde!

★

Gönül yıllardan beri böyle bir hayat bekler,
Hanımlar evlerinde, iş başında erkekler,
Gök mavisi, toz penbe, fıstıkî, yeşil renkler..
Dünyada düzen vermez senin gam çekmen sade,
«Aklın varsa güzel sev, kadeh kadeh iç bâde!»

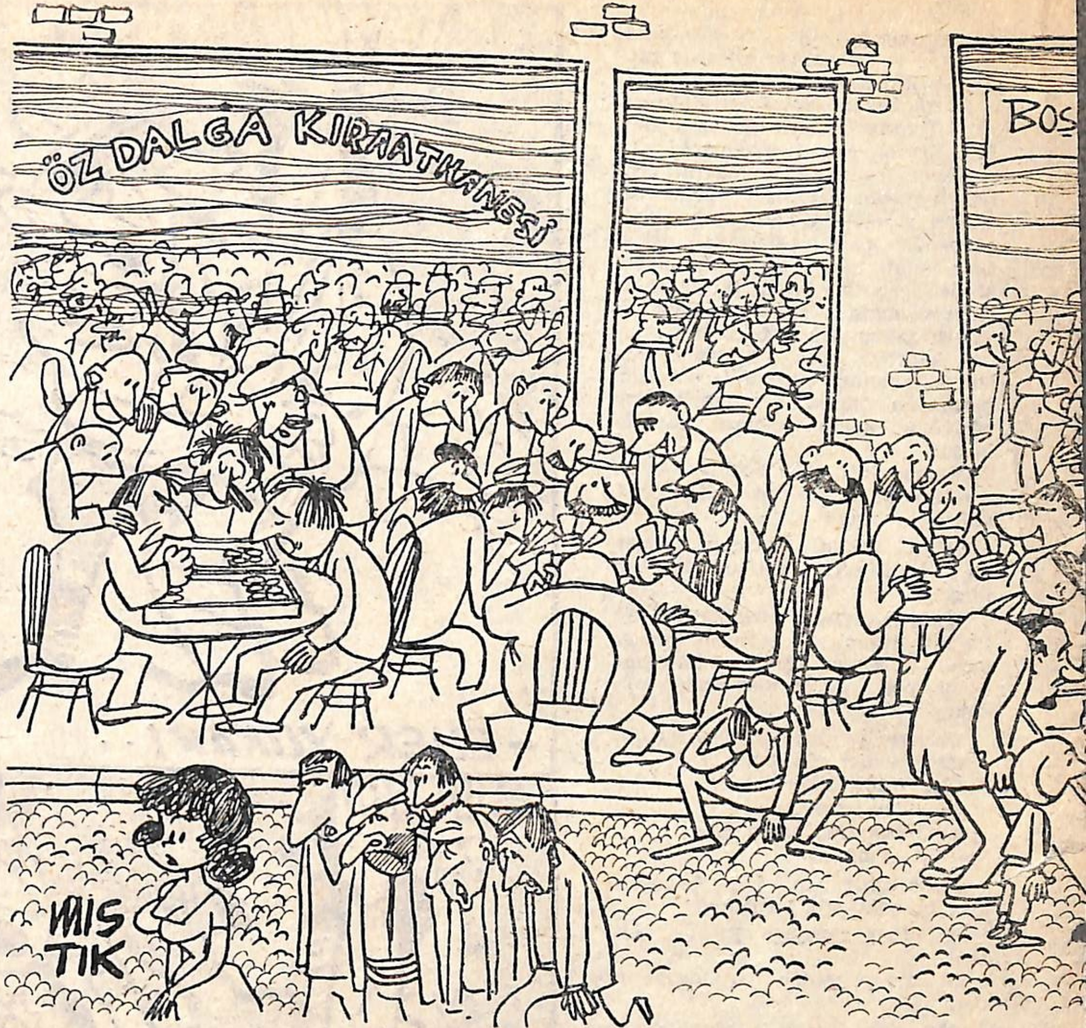
★

Kenarına bakınca bulmalı sağlam bezi,
Her mevsim başka yerde, dış turizm, iç gezi.
Yüksek mevkiler için biraz poz ekzersizi
Adının kuyruğuna sen de ekle bir «Zâde»
«Aklın varsa güzel sev, bardak bardak iç bâde!»

★

Geliri de olmalı işin şerefi kadar,
İtibar görmelisin bir parti şefi kadar.
İleri gitmemeli hicivde «Nef'i» kadar!
Ne lüzum var hak diye boş boşuna feryâde?
«Aklın varsa güzel sev, fıçı fıçı iç bâde.»

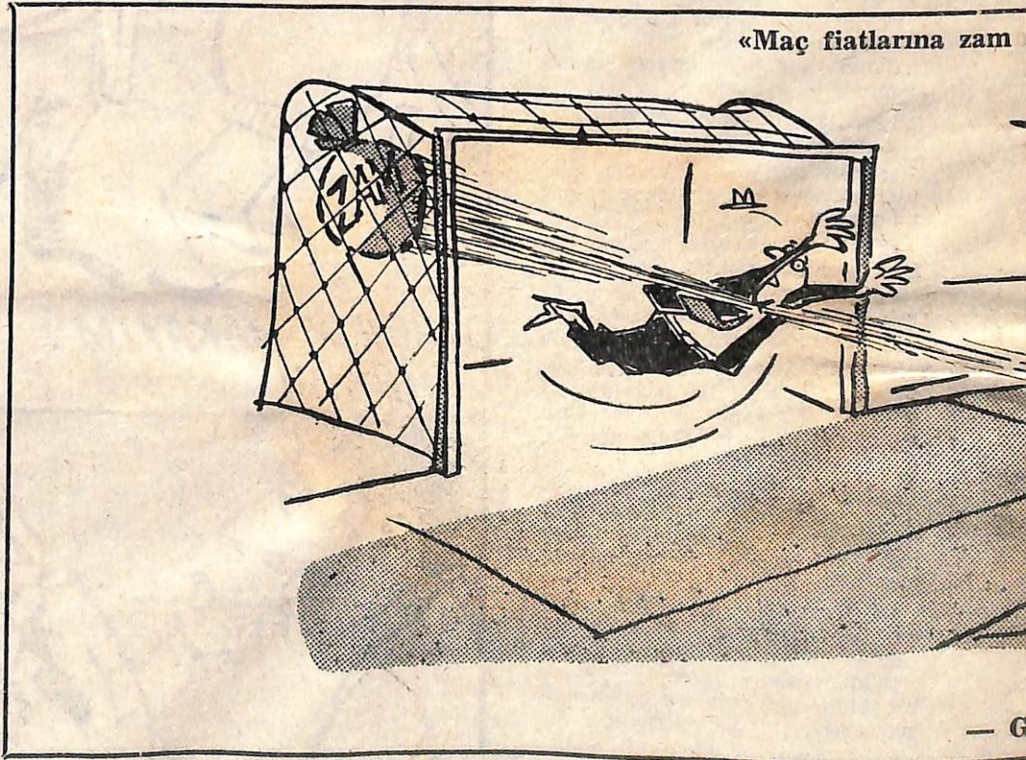
Salâhattin KUTLU

BOŞ ZAMANLARI

Yeni çağda eski masal!

«Maç fiatlarına zam

— G

Pişkinlik!

Lokantada müşteri, garsona çıkıştı:

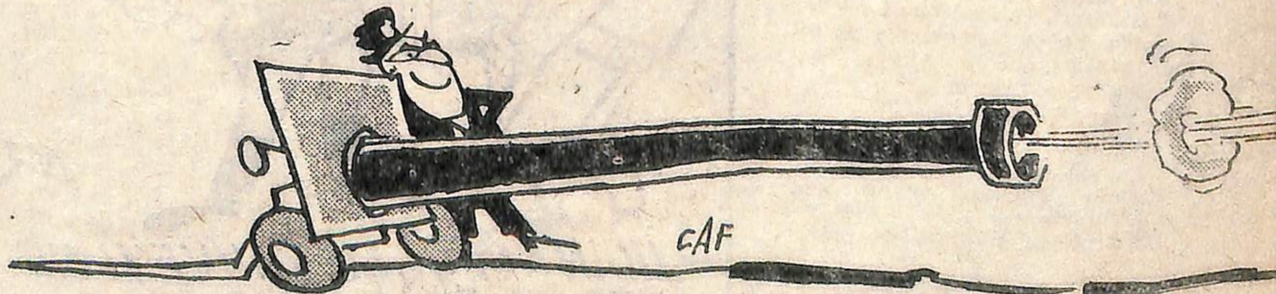
— Bu getirdiğin et yemeği kokuyor..

Pişkin garson ellerini uğuşturdu:

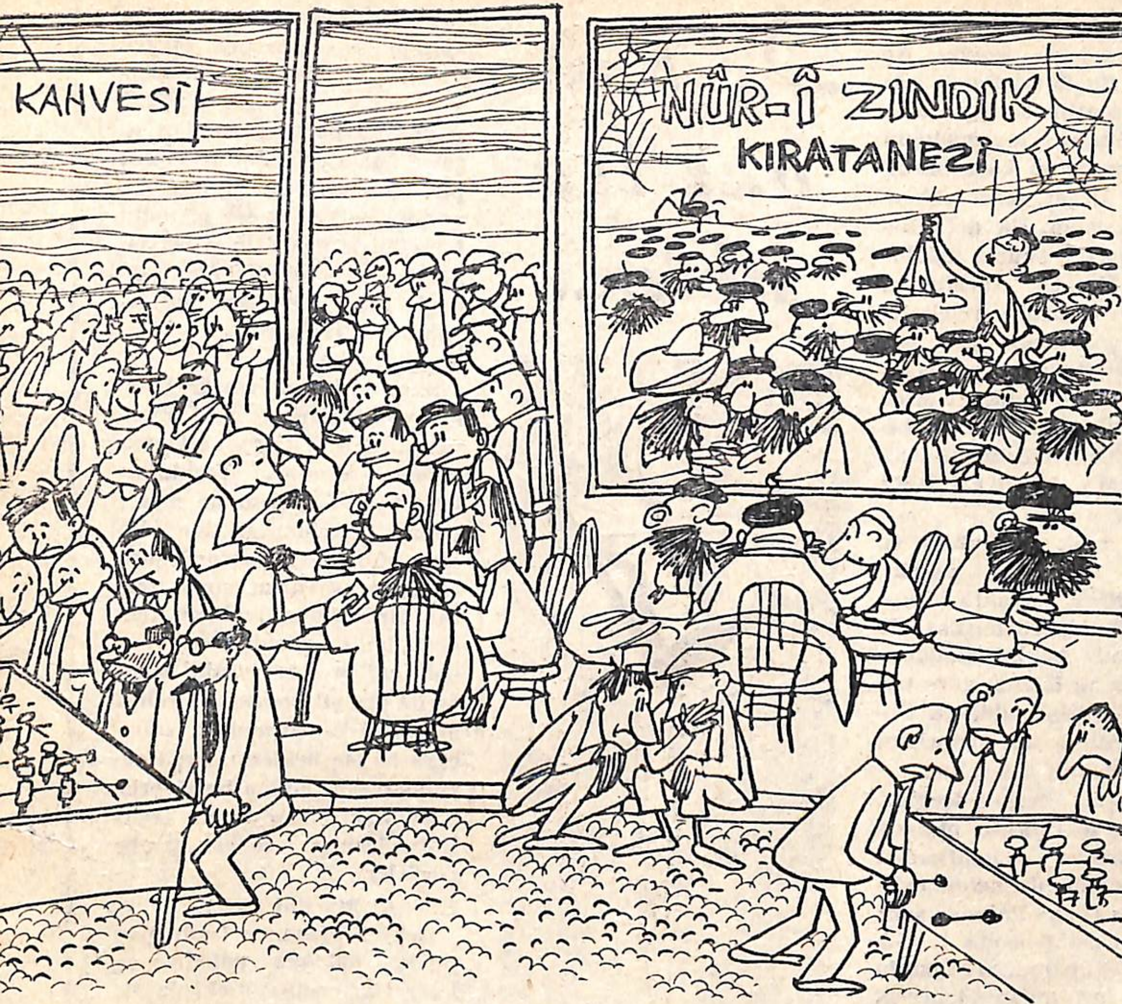
— Peki ne yapalım efendim?

— Lokantanın sahibini çağır.

— İmkânı yok efendim, o da sizin gibi titizdir, yiyemez!.

İstanbul Emniyet Müdürü Haydar Ö

Zenginin malı

Sağında, solunda bir alay eş, dost.
Başında varlığın elmaslı tacı.
Bir çiftlik, bir saray, bir paya, bir post,
Bu naçiz ikrama ne dersin Hacı?

* * *

«İstemem» diyerek aç yan cebini,
Kasana istif et her ay yüzbini.
Bulandır, gösterme suyun dibini,
Sonra da içine daldır bakracı!

* * *

Bir sürü eşekle her gün çık «Tur»a,
Servetin elinde keskin ustura.
Ne makbuz vermek var, ne de fatura,
İşi düşenlerden topla haracı!

* * *

Şeytanlar dininin resûlü iken.
Milyonlar hiylenin mahsûlü iken,
Aldatmak bu çağın usûlü iken,
Ne insaf kabul et, ne de aracı!

* * *

Bir yaşa gelince oynanmaz Dama.
Talih her devirde gülmez adama,
Mart bitti, boşuna tırmanma dama,
Almadan yanına kuvvet ilâcı!

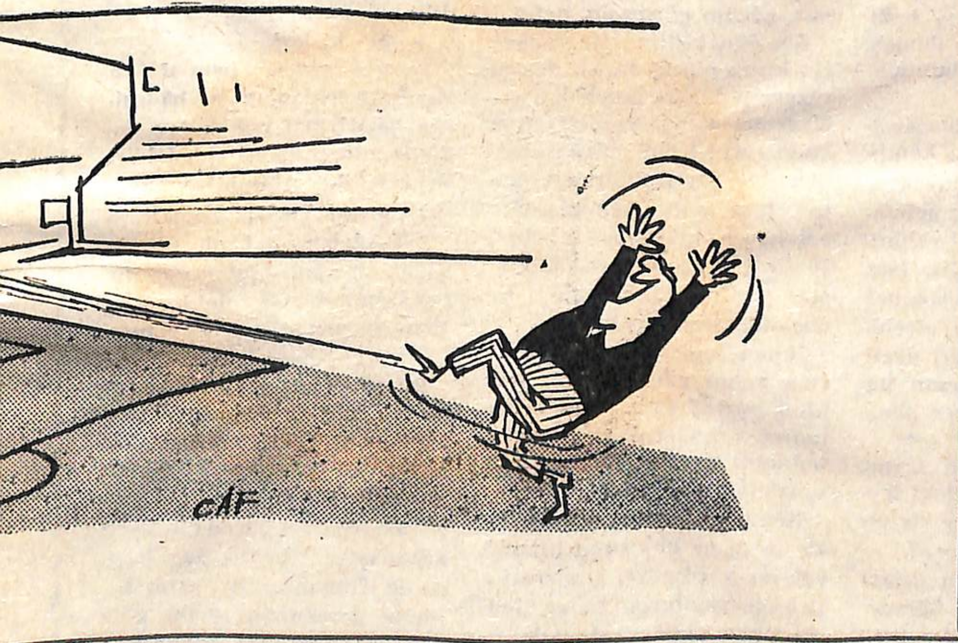
* * *

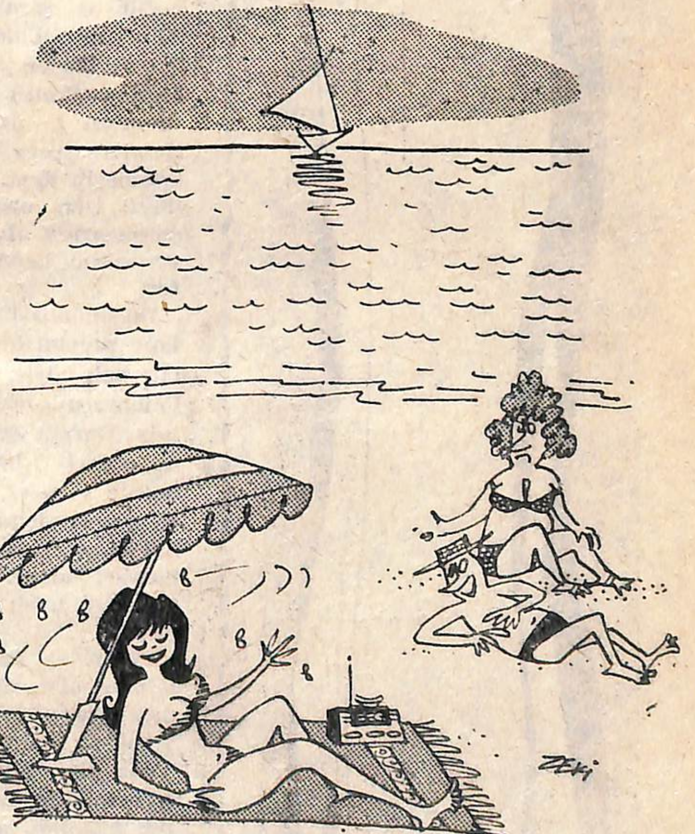
Eskisine benzer yeni senemiz,
O güler ağlarken bizim nenemiz!
O zengin, yorulur bizim çenemiz,
Yaya kaldık zaten.. Çek arabacı!..

Salâhattin KUTLU

ERLENDİRENLER !

1.» — Gazeteler —

— Müsaadenle karıcığım, bizi rahatsız etmedikleri için gidip şu sineklere bir teşekkür edeyim!.

«Toplu polise doğru gidiyoruz» dedi.. — Gazeteler —

Şapka!

Sinemada, önde oturan kadın, başını geriye çevirerek karısıyla yanyana oturan erkeğe sordu:

— Şapkamın size zararı var mı?

Erkek cevap verdi:

— Hem de nasıl!. Eve gidince karım mutlaka bir eşini satın almasını isteyecek.

— Çabuk ol hanım, açlıktan ölüyorum!

İç bâde var ise aklın..

İÇKİ herkes içebilir ama, herkes içki içemez. Ne lâf be.. Bu lâfı bulmak için tam üç saattir arayıp duruyorum. Arayıp taramadığım yer, bakmadığım köşe bucak kalmadı. Meğer yelek cebimde unutmuşum. İlk defa Baden Baden'li bâdeci müellif üstadım Hessler tarafından ortaya atılıp benim yelek cebimde unuttuğum bu lâfı şimdi bir defa da hep beraber ayakta ve yüksek sesle tekrarlayalım, haydin hep beraber: **İÇKİ HERKES İÇEBİLİR AMA, HERKES İÇKİ İÇEMEZ.**

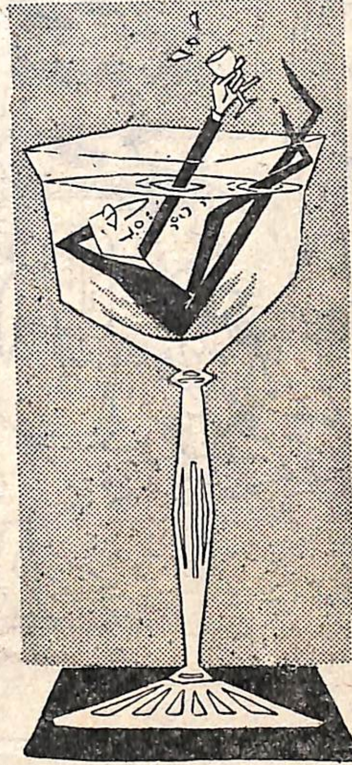
Güzel. Artık oturabilir ve bugünkü dersimizi takrire başlayabiliriz. Ayakta kimse kalmadığına göre nasılsa ele geçirdiğimiz bu lâf maddesini ruhuna ve lâfzına göre tefsir etmeğe başlayabiliriz. Önce maddenin kısmı birincisini tefsir ve teşrih eyleyelim.

Evet, içki herkes içebilir. Bir kerre içki yasağı olmadığına göre ve müelliflerden Lion Güdi'nin de kabul eylediği üzre (bak: Poisson sans boisson c'est poison.» L. Güdi, say 103, parag. 21) içkinin herkes tarafından içileceği bedihi ve şarabidir. Burada bilûmum dikkatinizi hassaten ve inaden «içebilir» lâfzı üzerine çekmek isterim. Görüyorsunuz ki üstadım hocam Hessler, «içer» lâfzını istimal eylemeyip kastı mahsusla ve ibreti âlem olsun diye, hem de musırren, «İçebilir» demek cesaretini kendinde bulmuştur.

Düşününüz ki zaman Gestapo zamanı temerküz kampları nah böyle. Çekoslovakya, Polonya düşmüş, Paris sallantıda.. Durum vahim mi vahim, ne olacağı belli değil. İşte hocam Hessler, bu vehamet ve şeamet içinde bile «içebilir» diyor, yani mecburî değil ihtiyarî durak. Maddenin ilk kısmının tefsiri böylece sona erdi.

Pekiy, ya maddenin kısmı ikincisi olan «herkes içki içemez» ibaresi hakkında bir diyeceğiniz var mıdır acep?

Siz, siz pencereden dışarı bakan, sizin fikrinizi öğrenelim bakalım, ne varmış pencereden dışarı bakacak, ha, kızlara işaret ediyorsun değil mi, utanmaz rezil. Allah kahretsin sizin gibi talebeyi. Ulan siz ne biçim talebesiniz be? Talebe dediğin taleb eder, sizin gibi şey etmez. Ne? Karşılık vermek mi? Bir de hocaya karşı gelmek ha? Çık dışarı, gözüm görmesin, defol...

Ah, sinirleştim işte. Takririn kısmı nazarisinden derhal vazgeçip kısmı amelisine geçiyorum. Şimdi yazdıracağım bâde reçetelerini bütün eczanelerde yaptırabilirsiniz amma, tamamını yakında neşrolunacak kitabımda (beheri 50 lira) bulacaksınız. Şimdi size yazdıracağım içkiler sadece tamamın bir kaçıdır.

İkinci semestre imtihanlarına kabul edilebilmeniz için kitabımın elinizin altında bulunması vecibesi ve zarureti bulunup muztar durumlarda müstefid olursunuz.

Kâğıt ve kalemlerinizin hazır ve nazır olduğunu ümmid eyleyerek ve güzel günlere intizaren yapılması kolay, içilmesi hoş bâdelerimizi takdim etmeğe başlıyorum. Yazınız ve okuyunuz:

a. — İmam suyu

Üfürükçülük yapan, göbek yazıları yazan köy imamlarının irilerinden üç aded ayırıp bir kazanda iyice kaynatılır. Kaynamış imamlar iyice sıkıldıktan sonra suyu çıkarılır ve elde edilen su bir şişeye konur. İçlerine birkaç damla da hacıyağı katılan şişeler mantarlandıktan sonra piyasaya sürülür. İmam suyunu içerken yere çömelip bir elinizle de başınızı tutmanız şart ve elzemdir. Aksi takdirde tesiri görülmez, içilmiş içilmemiş farketmez.

b. — Ev viskisi

Skoç viskisini içmeğe keseleri ve kâseleri elverişli olmayan bâdeperestlere bilhassa tavsiye olunur. Yapılması hem kolaydır, hem de ucuza çıkar. Arpacılardan bir kilo arpa alıp kavurduktan sonra etrafınıza savurun, sonra tekrar birer birer toplayıp teknede iyice yıkadıktan sonra elde edilen sarı renkli suyu üç ilâ beş yıl bodrumda yahut Marmaris'te turuncuya çalıncaya kadar bekletin. Arpa suyundan elde edilen bu elverişli ev viskisi son derece tesirlidir, içenler tozları penbe görürler.

c. — At Martini (sek)

Debreli Hasan'ın icadı olan bu içki oldukça pahalıya çıkar. Hazırlanışı: Sekizde üç cinzano, sekizde iki cin, sekizde üç peri, bir kapta çalkalanır. Bir tutam kara biberle bir tutam da dolmalık biber ilâve edildikten sonra hiç bekletilmeden içilir ve direksiyona geçilip bayırdan aşağı gidilir.

d. — Su bâdesi

Hem en ucuz, hem de en yayılmış icki olan su bâdesinin hazırlanışı pek kolay değildir amma, icimi cok iyidir. Sekizde üç Hamidiye suyu, sekizde iki Terkos, onaltıda bir Taşdelen, sekizde bir de Kırkçeşme suyu alınarak bir bardağa çabucak doldurulup gazı kaçmasın diye hemen içilir.

Su bâdesini içtikten sonra sarhoş olmak için bekleyenler boşuna beklerler, herhalde her giden memnun ki dönen yok seferinden.

Takririmiz burada bitiyor arkadaşlar, bakın dağ başını da duman almış, artık hepimiz dersaneden çıkıp güle oynaya evlerimize gidebiliriz. Darılıp dışarı attığım çocuk da bu suretle içeri girebilir. Ben çıkıyorum nasıl olsa, değil mi ya? Zrrrrt.. ziller kimin için çalıyor Allahım?

Zeyyat SELİMOĞLU

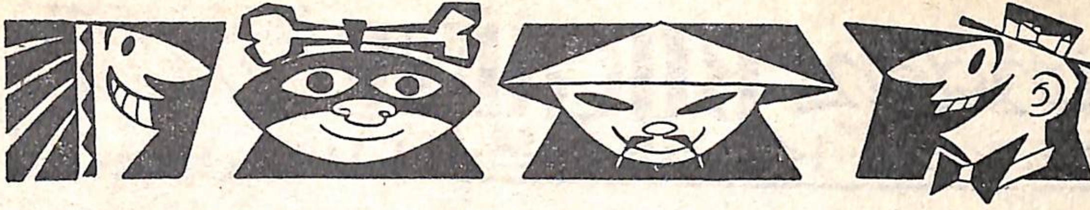
..... Bütün AKBABA kadrosu fevkalâde bir yaz sayısı için çalışıyor. .....

Yaz Sayısı 28 SAHİFA

Akbaba

Yaz Sayısı 27 MAYIS

.....AKBABA'nın bu özel sayısını hayalinizi aşan bir güzellikte bulacaksınız!.....

MİLLETLER GÜLÜYOR

Kıravat

Pierre; Marc'a rastalayınca onu kenara çekti,

— Marc, dedi, farkında değilsin galiba, kravatın sırtına doğru bağlanmış!...

— İyi ki söyledin dedi Marc; bu sabah niçin o kadar zorluk çektiğimi şimdi anladım!...

Karım yardım etmeseydi, hiç bağlayamıyacaktım!...

* * *

Doğru yol!...

Amerika'nın Havyar Kralının Cadillac marka otomobili yanlış istikamete sapmıştı. Bunu farkeden şoför arabayı durdurdu ve Mültimilyarderin emirlerini beklemeğe koyuldu.

— Bana bak! dedi, milyarder, ne duruyorsun çabuk arabadan in, doğru istikamette giden bir tanesini satın al getir!...

Yazısız

Hesap

Muhasebeci Octave, iş saatleri dışında da hesap yapmağı hastalık haline getirmişti... Çok yakında evlenecekti de... Müstakbel karısı düğünlerinin muhakkak bir cuma günü yapılmasını istiyor, Octave ise buna şiddetle muhalefet ediyordu. Münakaşa uzayınca nişanlısı sordu:

— Octave bu kadar israr ettiğine göre, senin bu konuda bâtıl bir itikadın olmalı!...

— Kat'iyen böyle bir şey yok sevgilim! dedi. Octave, eğer bir cuma günü evlenirsek, evliliğimizin gümüş yılı pazartesi gününe rastlayacağından bizim arkadaş «toplantısı» suya düşecek!...

Modern ev:

— Süpürge dolabı nerede?..

Bebek...

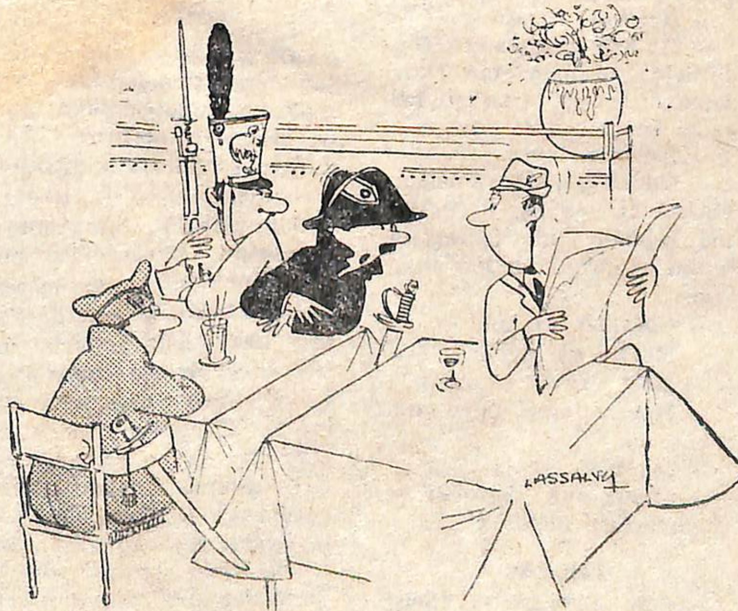
Orta yaşlı, bir kadın büyük bir kumaş mağazasından içeri girdi: Tezgâhtaki kıza, belli bir tonda, ne çok ince, ne de çok kalın, kırmızı bir kumaş istediğini söyledi:

Tezgâhtar yavaş yavaş raflardan müşterinin istediği kumaşa benzeyenleri indirmeğe başladı, aradan bir saat geçti. Tezgâhın üstü çeşit çeşit kırmızı kumaşlarla tepeleme doldu. En sonunda, müşteri aradığını bulmuştu.

Kan, ter, içinde kalan satıcı:

— Kaç metre istiyorsunuz? diye sorunca,

— Şey, dedi kadın, oğlum Afrika'dan dönerken, zenci bir bebek getirmişti, o'nun dilini kaybettik de...

— Korkunç haber: Timarhaneden üç azılı deli kaçmış!

Nefret!

Paris'te iki ünlü yıldız, berberde karşılaşırlar. Biri ötekine:

— Biliyor musun cicim? Dün gece Dupont'ların verdiği muazzam dâvetteydim, dedi. Durmadan şarkı söyledim!...

— Ah ne iyi ettin... Çok memnun oldum buna!

— Sahi mi?..

— Tabiî!... Dupont'lardan nefret ederim.

* * *

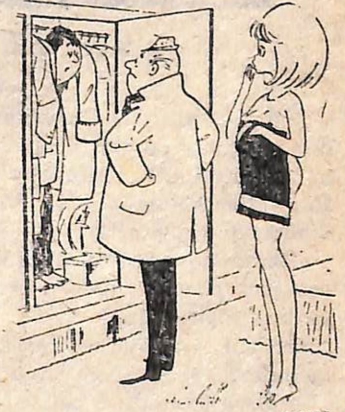
Mezar taşı

Mösyö Durand'ın kayınvaldesi ölmüştü. Cenaze merasimi bittikten sonra, Durand mezar taşı satan bir dükkâna gitti:

— Sizde ucuz tarafından mezar taşı bulunur mu? diye sordu.

— Tabiî bulunur mösyö, dedi, mermerci, ama hepsinin üstünde yazı vardır...

— Ehemmiyeti yok! dedi Durand, kayınvaldem okuma yazma bilmez!...

— Ben mi?.. Otobüs bekliyorum desem inanmazsınız ki!..

Tatbikat

Doumé, karısı Léopoldine'e o akşam yemeğe arkadaşı Alfred'i dâvet ettiğini söyleyince, kadıncağız dövünmeğe başladı:

— Sevgilim!... Bunu nasıl yaparsın?... Küçüğün diş çıkardığını, kaloriferlerin yanmadığını, hizmetçinin bizi bırakıp gittiğini, kasabın ise artık veresiye et vermediğini bilmiyor musun?...

— Hiç bilmez olur muyum?... Ama Alfred uzun zamandır evlenmek istiyordu, düşündüm taşındım, yakından görmenin, uzun bir nasihatten daha etkili olacağına karar verdim!.

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

— Karıcığım bu ay maaşımı alınca bana kaç para vereceksin?

Eski Türk Mizahı

Bir başyazı

Sultan Abdülâziz devrinin ünlü mizah dergisi «Hayal» in ilk sayısında, başyazıda, Hacivat'la Karagöz şöyle bir konuşma yapıyorlar:

«Karagöz — Sorma başıma gelenleri Hacivat; ne sen sor, ne ben söyliyeyim.

Hacivat — Hayrola, anlat bakalım?

— Gazeteci oldum be!.

— Ulan eline ayağına da yakışır ya.. Deveye nazarlık.

— Vay beyim; beğenmedin mi? Ben kimden aşağı kalırım? İzzetlû Filip efendiden mi? Yoksa Ali efendiden mi? Yoksa Antuvan'lardan mı? Hele Güllü Agop efendi türkçe öğrenip perdeli orta oyununa masal yazdıktan sonra ben de gazeteci olmuşum çok mu?

— Yok canım; sana çok demiyorum. Şükürler olsun, biz, gazeteci olmuş neler ve kimler gördük.. Lâkin duyduğuma göre bu gazetecilerden bazıları okuma yazma biliyorlarmış. Sende ise okuma yazma hak getire..

— Acaib!.. Gazeteci olmak için okuma - yazma bilmek te mi lâzım geliyormuş?.

— Vallaha bilmem, ama lâzım diyenler de var. Sonra daha başka bilgiler de gerek. Meselâ Matematikten cebir bilir misin?

— Bak, ben cebire gelemem, yumuşak iş isterim.

— Hendese, hesap?

— Ha bak, hesapta çok dikkatliyim. Bilhassa bizim kasapla alış-veriş ederken hesapta gözümü dört açarım.

— Astronomi?

— Ondan pekâlâ anlarım. Meselâ bir şık bey gördüm mü, cebinde mangiz var mı yoksa nanay mı derhal anlarım.

— Coğrafya, Hukuk?

— Malûm ya, guguk..

— İlm-i servet? (Ekonomi)

— Hayır, Servet beyi tanımam.

— Mantık?

— Mantı mı? Kıymalı ve yoğurtlusuna bayılırım...»

Teessür

1908 de çıkan (Edeb Yahu) adlı mizah dergisi, kötü şöhretli bir adamın, önemli bir işe tâyinini haber verdikten sonra şu hikâyeciği yazıyor:

«Tilkiye (Şu tavukları güder misin?) demişler. O da ağlamağa başlamış. (Neden ağlıyorsun?) diye sormuşlar. Tilki, (Şimdiye kadar hangi hizmetinizden kaçındım ki bunun gibi en çok mütehassısı olduğum bir işten kaçınayım?.) cevabını vermiş.»

Şey!

1908 yılında yayınlanan mizah dergilerinden (Edep Yahu!), bir milletvekilinin başına gelenleri anlatıyor:

Siverek Mebusu muhteremi Başıbüyük Celâlettin Efendi, malûm olduğu üzere «Şey» kelimesini inhisarında bulundurmaktadır. Adı geçen mebus efendi; geçenlerde Yemen hakkındaki şeylerini ihtiva eden bir şey hazırlayıp riyasete vereceğini beyan etmişti. Celâlettin Efendi, üç gece önce Divan yolundan elleri cebinde dalgın dalgın yürürken, zihninde de şey lâyihasını şey ediyordu. Bu sırada ayağı kayarak düştü. Zihnindeki bütün şeyler baştan başa çamura bulanıp âdeta şeylere benzedi.

Tarihte Mizah

Hançerli bey

İkinci Mahmut ve Abdülmecid zamanlarında doğu kültürünü de batı kültürünü de çok iyi hazmetmiş bir saray ve hükûmet memuru vardı. Azınlıklardandı. Üç dört yabancı dil bilir, bütün önemli dış görüşmelerde devleti ya doğrudan doğruya temsil eder ya da temsil edenlerin yardımcılığını yapardı. Asıl adı unutulmuştu. Kendisini herkes «Harçerli Bey» diye çağırırdı. Hançerli Bey, devlete millete candan bağlı, türkleşmiş bir kişiydi. Arapçayı, farsçayı da çok iyi anlayıp konuşan, bu iki dilin edebiyatlarına da kuvvetle sahip olan Hançerli beyin İslâmî bilgilerde derin ve geniş yetkisi bulunduğu söylenirdi. Bu bilgisi yüzünden zamanının çoğunu Türklerle müslümanlarla bir arada geçirir, din ve felsefe konusunda verimli tartışmalarda bulunurdu. Türkiye'de Fransızcadan Türkçeye ilk lûgati düzenliyen Hançerli beyin en yakın Türk dostlarından biri de Keçeci Zade İzzet Molla'ydı. İzzet Molla; bu bilgin, bu diplomat, bu sözü sohbeti yerinde adamı çok severdi.

Bir gün Hançerli Bey, yine İzzet Molla'yı ziyarete gelmişti. Molla'nın yanında o gün bir çok medreseli misafirler vardı. Sohbet sırasında konu, dönüp dolaşıp, İslâmhğa, İslâmlıkla ilgili ilimlere geldi. Hançerli Bey'le orada hazır bulunan medreseliler arasında derin bir mesele açıldı. Medreseliler, önceleri pek hafife aldıkları adamın, kendilerinden daha ciddî bir şekilde işe eğildiğini görünce şaşaladılar. Biraz sonra da ona karşı samimî bir hayranlık duymağa başladılar.

Bir süre sonra Hançerli Bey, İzzet Molla'nın yalısından ayrıldı. İnsaf ve iz'an sahipleri kendisini ardından takdirle anmağa başladılar. Ama mecliste ham sofu yobazlardan Haydar Efendi adında biri vardı ki, hem kıskançlığından hem de Hançerli beyin, birkaç defa, kendisini ilmi bir şekilde susturmuş olmasından gocunmuştu. İzzet Molla'nın ve diğer arkadaşlarının onu övdüklerini görünce dayanamadı:

«— Dediğiniz gibi bu adamın bu kadar ilmi, irfanı varsa; hâlâ neden müslüman olmuyor, doğrusu şaşıyorum.»

Diye konuştu.

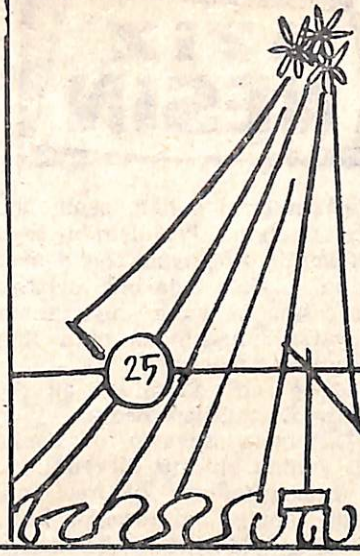
Bunun üzerine İzzet Molla dayanamadı, bu mânasız soruyu soran yobaza başka bir soru ile karşılık verdi:

«— Eğer ilmi olanın mutlaka müslüman olması, ilmi olmıyanın hıristiyan kalması gerekiyorsa ben de size soruyorum efendi hazretleri; dedi. Sizin de bu kadar cehaletiniz var da hâlâ neden hıristiyan olmuyorsunuz?.»

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR

ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 18 —

Sonra anam babam kardeşim, bu güzelim evlâtlık kızların saçlarını da dibinden sıfır numara tıraş makinesiyle keserler ki, kız iyicene madara olsun da evin beyi ile oynaşmasın; sen şu dalgaya bak be...

Neyse efendicağzım, Doktor tekaüt olup gelince, mahalle delikanlısının dilinde Makbule adı da dolanmaya başladı. Evet kız onüçünde var yok ama, yani, maşallahı var, bir kalçalar var kızda... Hani halan diye alınmıyorsun ya... Bizde yalan yok aslanım... Tamam mı? Tamam... Biz evdeki kadınlardan duyuyoruz; Doktor'un karısı dermiş ki, güya Makbule'nin başından hiç bit eksik olmazmış, kızın saçına, sürür derler bir zehir vardır, ondan sürerlermiş bitler ölsün diye de gene de bit kaynarmış... Ondan dolayı kızın saçlarını kesiyorlar. Gelgelelim, herkes işin aslını biliyor. Doktor ihtiyar ama, havada uçan dişi sineği kaçırmaz, öyle bir azgın zanpara herif... Ne de olsa dervişandan. Bizim peder rahmetli de öyleydi... Doktor, kızı orda burda sıkıştırırken, karısı birkaç defa yakaladığından, çirkinleşsin de kocası yüzüne bakmasın diye kızın saçlarını kökünden kesiyor, anladın mı?

Bizim orası fakir fukara semti, anladın mı, mahallede evde evlâtlık yalnız bir tane, o da Doktor'un evinde... Öbür aile kızlarına hallenemediğimizden bütün mahalle delikanlıları Makbule'ye yeşilleniyoruz, azmış mart kedileri gibi kızın arkasında dolanıyoruz.

Neyse anam babam kardeşim, ben bir gün arsadan geçerken Makbule'yi çitlenbik ağacının tepesinde görmiyeyim mi? Vay anam babam... Ben hemen yüksek ökçelileri fora, tak, ağacın tepesindeyim... Ne günlerdi be... Makbule beni görünce bir çığlık attı. «Kız sus!» dedim, «duyarlarsa, seni Doktorlar evden kovarlar ,bana ne?» «Kurban olayım beni bırak!» diye yalvarmaya başladı. Vah yavrum, kanarya gibi avucumda çırpınıyor be... Ulan delikanlı, gönül yaralarımı depreştirdin be... Başında saçı yok ki yapışsam da çeksem kendime, oğlan çocuğundan beter... «Bırak, sonra karışmam...» demez mi? «Karışmazsın da n'olurmuş yani...» diyerek ben buna bir elatmamla, kız tırnağıyla yüzümü kazıyıp kendini aşağı atmaz mı? Allah Allah... Yahu, ağacın tepesindeyiz be, kız kendini ordan hayda edip attı aşağı be... Çitlenbiğin tepesi bizim tekkenin damından daha yüksek... Bende korkudan yürek nah böyle... Hemen ağaca sarılıp indim aşağı... O da düştüğü yerden ayağa kalktı. Takunyeleri ağacın dibindeymiş, takunyeleri giydi, kaçacak benden... «Bir yerin incinmiştir meleğim» dedim, elimi uzattım. Ve şak diye takunyenin kafama indiğini biliyorum, o kadar. Nah, bak alnıma, kaç sene oldu, hâlâ takunye yerinin izi var... İşte bu, halanın hâtırası... Helâl olsun ona...

Takunyeyi de kafama yedikten sonra, ben bunu o kızın yanına koymam diye ahdettim. Fakat kızı ele geçirmek ne mümkün... Arkadaşlar, alnına n'oldu diyorlar, Arapcami'de kavga ettim de diyorum...

Neyse uzatmıyalım aslanım, evde Makbule'yi bir dövüyorlar, bir dövüyorlar, geceleri kızın bağırmalarından konukomşu uyuyamaz oldu. Doktorun karısı bir yandan, Doktor bir yandan, Doktorun oğlu bir yandan kızı döverlermiş... Hem de nasıl, fukaranın ağzından burnundan kan gelmecesine... Niye mi? Niyesi var mı be aslanım... Karı, Makbule'yi kocasından kıskanıyor. Kocası olacak moruk da, kendi oğlundan kıskanıyor. Oğlu olacak puşt da, kızı babasından kıskanıyor. Hangisi boş bulursa kızı marizliyor. Doktorun karısı kaç kere kızı merdivenlerden aşağı atmış yahu...

Bir gün ben bu Doktorların evinin arkasından geçerken, pencerenin kafesi tıktık vurulmaz mı? Pencereye baktım, bir şey göremedim. Hayırdır inşallah... Kafamı takunyeyle kıran Makbule olmaz ya bu... Pencerelerin önü de saksı saksı çiçek, karanfil var, ıtır var, fesleğen var... Ayağımın dibine bir kırmızı karanfil düşünce, ben pencerenin dibine yanladım...

Bir fısıltı: «Başın iyi oldu mu ki?»

Kafamı kaldırmadan «Az daha ölecektim» dedim.

«Oy elim kırılaydı da benim...» dedi, «oy kırılası elim...»

Birisi görecek diye de ödüm kopuyor. Efeliği elden bırakmadan «Ne istiyorsun şimdi benden?» dedim .

«Sana diyeceklerim var. Çitlenbiğin altına gel!» dedi.

Ben hemen mahsustan kahvenin arkasından dolanıp çitlenbiğin altına geldim ki bu orda... Hiç umurlamazdan gelip «Ne var kız?» dedim. Birden ağlamaya başlamaz mı? Bir hoş oldum, anlatamam... Benim de içim kabardı. «Beni istiyor musun? İstiyorsan al götür, ne yaparsan yap... Beni bunlar öldürecekler... Bak biyol her yanım çürük içinde, öldüm ben... Ölüm çıkacak o evden...» dedi.

Kollarını gösterdi, mosmor çürük... Yüzü de öyle... Ben o zaman koca delikanlıyım ama, baba eline bakmadayım. Sonra benim niyetim, doğrusu ya, kızdan çöplenmek... Doktora şapurşupur bize gelince yarabbi şükür... Benim niyetim başka... Velâkin kızın o hali, benim içime dokundu... Postnişin bir şeyh Efendinin oğluyum, ne demek yahu... Kala kala bir evlâtlık parçasına mı kaldı diye, anam duyarsa, kahrından ölür. Ben şimdi ne yapayım?

«Hele sen şimdi eve git de, sonra düşünürüz» dedim.

Başımdan savayım da, sonra bir yolunu buluruz diyorum...

«Ben kendimi öldüreceğim» dedi, «onlar öldüreceğine beni, kendim öldürürüm kendimi... Daha dayanamıyacağım... Beni al götür, kulun kölen olayım, kurtar beni, ne dilersen öyle yap!»

Gözlerim doldu, ağlasam karı yanında rezillik... Bir bahane bulmak için «İyi ama» dedim, «mahallede senin için çok dedikodu var; Doktor seninle yatıyormuş, doğru mu?»

Oğlum, senin halan gibi erkek karı yoktur be... Ne dedi biliyor musun: «Allahından bulsun, beni zorla alıyor yatağına... Allahın bildiğini kuldan ne saklıyayım» dedi. Bak bak, sen o yaştaki kızdaki namusa bak be. Vay namussuz moruk, ulan torunu yaşında kıza ha...

«Oğlu da şey'ediyormuş; öyle diyorlar mahallede, doğru mu?» dedim.

Sicim gibi yaş akıyor gözlerinden... «Ben yalan diyemem, sana hiç yalan diyemem. Doğru... Doktorun karısı beni zorla oğlunun koynuna sokuyor ki, kocası bana bakmasın...»

Ağlıyor fukara...

Baktım ben de ağlıyacağım, hem de ağlıyorum... Kız ağladığımı görmesin diye arkamı dönüp «Hadi hadi, sen git eve... Ben seni ararım...» deyip yürüdüm.

Ah ulan ah... Sen bendeki kafaya bak... Kızoğlankızla evlendik de ne oldu be; karı bize taktırdı, hem de yadizlısından. Altı sene mapusluğum o yüzden...

Neyse aslanım, bu anlattığımın ayına kalmadı, o moruk Doktor cartayı çekti. Altmışından sonra azanın sonu bu... Makbule koynundaymış, demek moruk zora gelince, tahtalıköyü boylamış. Moruk titriye titriye kaskatı kesilince fukara Makbule de çığlık çığlığa kaçıyor yataktan. Ev halkı uyanıyor. Hemen gecenin bir vakti kızı kapıdışarı ediyorlar, sokağa atıyorlar fukarayı... O zaman kim arar, kim sorar...

Biz Makbule'yi unuttuk. Aradan seneler geçti. Peder rahmet-i rahmana kavuştu. Mektepte okumuşsundur, tekkeler kapatıldı. Senin anlıyacağın, ben de düdük gibi ortada kaldım. Bereket askerlikte, İstanbul çocuğu olduğumdan, biraz da okuryazarlığımız var, bizi kayırdılar.

Terhisten sonra şoförlük öğrendim, İstanbul'da birisinin taksisinde şoförlük yapıyorum.

O zamanlar İstanbul'da taksi az, nerde şimdi... Ben gece çalışıyorum, gündüzleri de başka bir şoför...

Bir gece, sabaha karşıydı, Beyoğlu'ndan Büyükdere'ye bir müşteri götürmüştüm. Dönüşte, daha Bebek'e gelmeden, baktım yolda bir hususi araba bozulmuş, şoförü de tamir etmeye uğraşıyor. Yanında durdurdum benim külüstürü, şoföre,

— Ne oldu arkadaşım, bir şey lâzım mı? dedim.

Şoför,

— Bu meret gitmiyecek... Sen bizimkilerini al götür arkadaşım... dedi.

Son model kız gibi arabadan bir kadınla bir herif indi, benim arabaya bindi. Kısmet işte... Karıyla herif Fransızca konuşuyorlar, demek ecnebi milletinden. Şoföre,

— Nereye gidecek bunlar arkadaşım? dedim.

— Şişli'ye... dedi.

Arabaya binerlerken baktım; kadın bebek, bebek, sarışın bemek... Herifi dersen göbekli bir kalantor.

Arabayı gazladım, dikiz aynasından onlara bakıyorum. Hiç durmadan vırvır konuşuyorlar. Kavga ettikleri belli. Fransızca da olsa kavga anlaşılıyor. Birbirlerine bağırıyorlar. Herifin bağırdığı yok ya, karı bayraklılardan... Herif alttan aldıkça karı bayrağı açıyor. Vay zilli vay... Nerdeyse herifi dövecek. İkisinin sarhoş olduğu belli, zom olmuşlar.

Karı Fransızca konuşurken birdenbire,

— Eşşoğlu eşşek!.. diye bağırmasın mı?

Karının yerlimalı olduğunu çaktım.

Kadın bağırıyor, bağırıyor, hızını Fransızca alamayınca aradabir Türkçe olaraktan sunturluyu savuruyor:

— Pezevenk!..

Biraz sonra bir kantarlı daha:

— İtoğlu it!..

Daha ne yakası açılmadık küfürler... Erkeklik namına benim yüzüm kızarıyor. Karının Türkçe küfür edişine bakılırsa, herif Türkçe çakmıyor.

Karı bir kere daha, herife,

— Boynuzlu! diye bağırınca, ben artık dayanamadım,

(Devamı var)

SEYAHAT etmek bir sanattır. Hem de derin bir sanat!

Pasaportunuzu, dövizinizi cebinize koymakla ve gideceğiniz yerler hakkında malûmat sahibi olmakla, hattâ bir iki yabancı dil bilmekle iş bitmez..

Hele tren yolculuğu bambaşka bir âlemdir.. O daracık kompartımanlarda ilk defa gördüğünüz, huyunu, suyunu bilmediğiniz kişilerle samimiyet kurmak, saatlerce karşı karşıya oturup sohbet etmek, onları sıkmadan konuşmak her yeğidin harcı değildir!.

Bu yolcuların içinde şehrin kalabalığından, gürültüsünden kaçıp bir yerde başını dinlendirmeye gidenler bulunduğu gibi sırf macera için tren seyahatini tercih edenler de vardır.

Önce şunu söyleyelim ki hikâyemizin kahramanı bayan Rosati bir macera kadını değildi. Hattâ bu maksatla seyahat etmekten nefret ederdi.

Gençti, güzeldi, zengindi ve hiçbir gönül takıntısı da yoktu. Onu tanıyanlar üstün bir karakteri olduğunu söylerlerdi. Karşısına birçok erkekler çıkmış fakat hiçbirisiyle ilgilenmemişti. Daha doğrusu tam istediği erkeğe rastlamamıştı. Rastlasa belki bir maceraya atılmayı da göze alırdı.

O gece ansızın Riviera'ya gitmeye karar verdiği için yataklı vagonda kendine bir yer ayırtmamış, birinci mevki kompartımanlarından birine binmişti..

Talihi vardı. Kompartımanda kimsecikler yoktu.. Nefti, zarif valizlerini taşıyıp yerleştiren hamamla ücretini verdikten sonra, istasyondan aldığı mecmualardan birinin sahifelerini ağır, ağır karıştırmaya başladı. Bir taraftan da kompartımana gelecek meçhul yol arkadaşını düşünüyordu.

Onun gibi genç ve güzel bir kadının bir kompartımanda yalnız bulunmasının birçok mahzurları, hattâ tehlikeleri olduğunu hatırladı. Koridora çıktı. Bir pencerenin önünde durdu. Tatlı bir rüzgâr esiyor, saçlarını dağıtıyordu..

CENTİLMEN YOLCU

Çeviren: Selâmi Yurdatap

Biraz sonra tren bir istasyonda durmuştu. Vagona binen bir bay, doğru bayan Rosati'nin kompartımanına girdi ve karşısındaki yere oturdu.

Bayan Rosati damdan düşercesine önüne dikilen bu yolcuyu görmemezlikten geldi. Bu gibi hallerde ağır ve temkinli davranmak âdeti idi. Hem de bu adam bir hırsız, bir gangster veya macera peşinde koşan bir kimse olabilirdi. Aksi de olmak ihtimali vardı, belki de bir centilmendi.

Okuduğu polis romanlarında, böyle tren seyahatlerinde geçmiş vak'alar gözünün önünde canlandı.

Bununla beraber bayan Rosati'nin zihnini kaplıyan şüphe bulutları çabuk dağılmış, yol arkadaşının halinde ve davranışlarında korkulacak bir şey görmemişti, ağır başlı bir adamdı bu...

Kibar, şık ve ince yapılı idi. Derin ve hulyalı bakışları vardı.. Hareketli ve eğlence hayatına alışık kimseler gibi biraz yorgun görünüyordu..

«— Meşhur bir futbolcu, yoksa ünlü bir aktör mü?..»

Bayan Rosati, kendi kendine bu soruyu sorarken kompartıman arkadaşının giyinişini incelemekten kendini alamamıştı.. Bu adam yaşadığı kibar muhitin erkekleri gibi giyinmişti. Siyah elbisesi çok yakışmıştı. Artık ona rahat rahat bakabiliyordu. Birkaç defa da gözgöze gelmişlerdi. İnsana itimat veren tatlı, yumuşak bakışları vardı. Her halile kadınların hoşuna gidecek bir tipte idi.

Bayan Rosati ilk düşüncesini değiştirmiş, kendi kendine:

«— Bu geceki yol arkadaşım muhakkak yüksek bir şahsiyettir, ya diplomat, ya büyük bir sanatkârdır?»

Diyordu.

Bu gibi düşünceler arasında iken birdenbire dizinin üzerinde duran el çantası kaydı, yere düştü. Adam, ölçülü bir davranışla yere eğilip çantayı aldı, bayan Rosati'ye uzattı ve ona minnet yüklememek için olacak ki bu hareketine yapmacık bir gülümseme eklemedi..

Güzel kadın, çantasını açtı, altın tabakasından filitreli bir sigara çıkardı karşısındaki adam; yelek cebinden çıkardığı zarif bir çakmakla sigarasını yaktı ve bundan faydalanmayı da asla düşünmedi.

* * *

Bayan Rosati, yol arkadaşının yüksek sosyeteye mensup bir centilmen olduğuna artık tamamiyle inanmıştı. Bütün davranışlariyle bunu isbat ediyordu.

Biraz sonra trenin restoranında birlikte yemek yerlerken bayan Rosati, çok memnun ve neşeli görünüyordu. Yol arkadaşı, tam mânasiyle dünya görmüş, aydın bir insandı. Bilmediği şey yoktu. Üstelik çok ta tatlı konuşuyordu.

Genç kadın, aşka susamış gönlünde bir kımıldama hissetmişti. Neler, neler düşünüyor, ne hayaller kuruyordu. Yol arkadaşının kadehine doldurduğu şarabı içerken istekli bir gülümseme ile:

— San Remo'da bir ay kalacağım.

Dedi.

Adam, tatlı bir tebessümle mukabele etti:

— Ne mutlu... Ben de!

Genç kadının gözleri sevinçle parladı:

— Savoia oteline ineceğim.

— Ben de Aurora oteline..

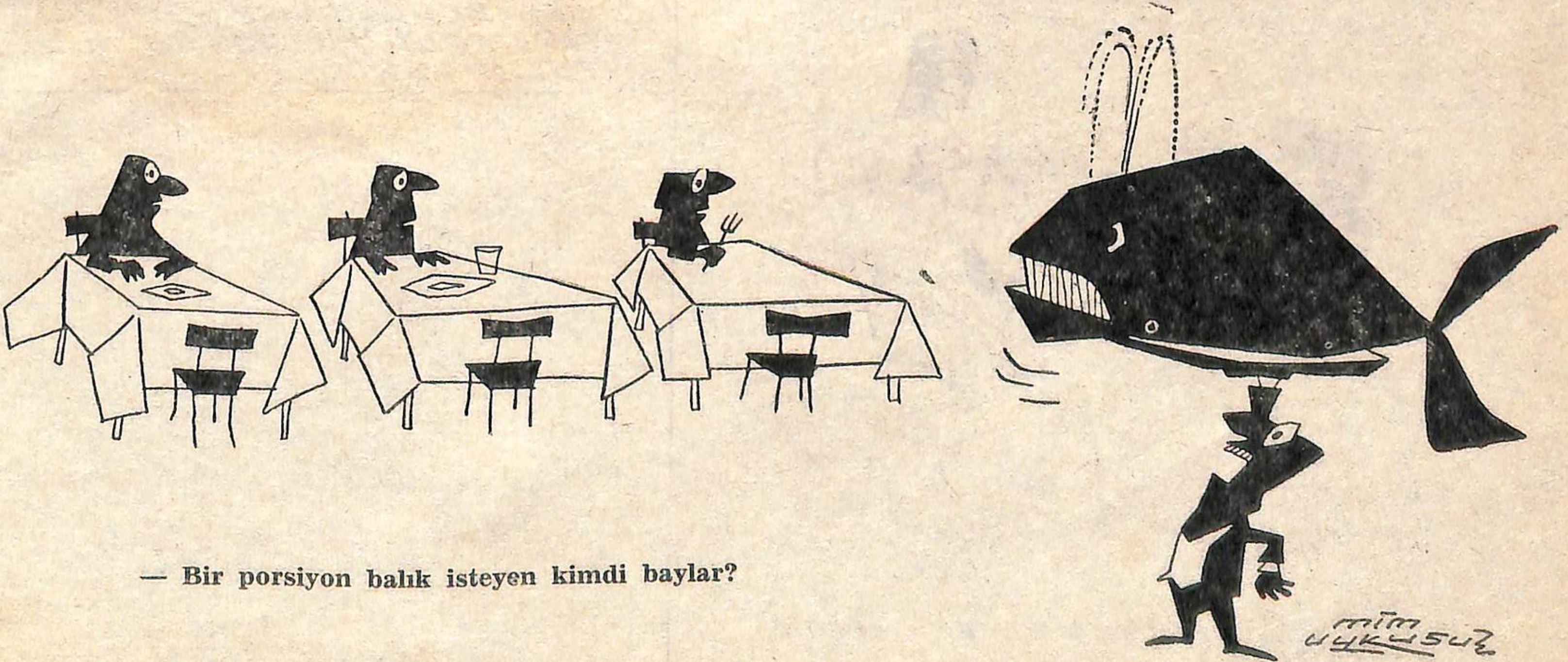
Kadın, cilveli ve şakrak bir sesle sordu:

— Neden Savoia oteline inmiyorsunuz?

Adam, içini çekti:

— Çok isterdim, ama imkân yok bayan.. Aurora otelile anlaşmam var, bütün bir yaz mevsiminde şef garson olarak orada çalışacağım, şayet bir gün bize gelirseniz size hizmet etmekle şeref duyacağım! .

Selâmi Yurdatap

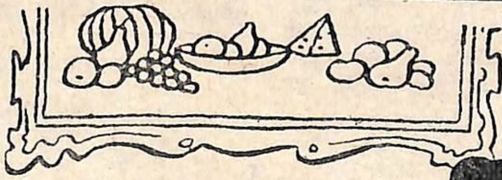

— Bir porsiyon balık isteyen kimdi baylar?

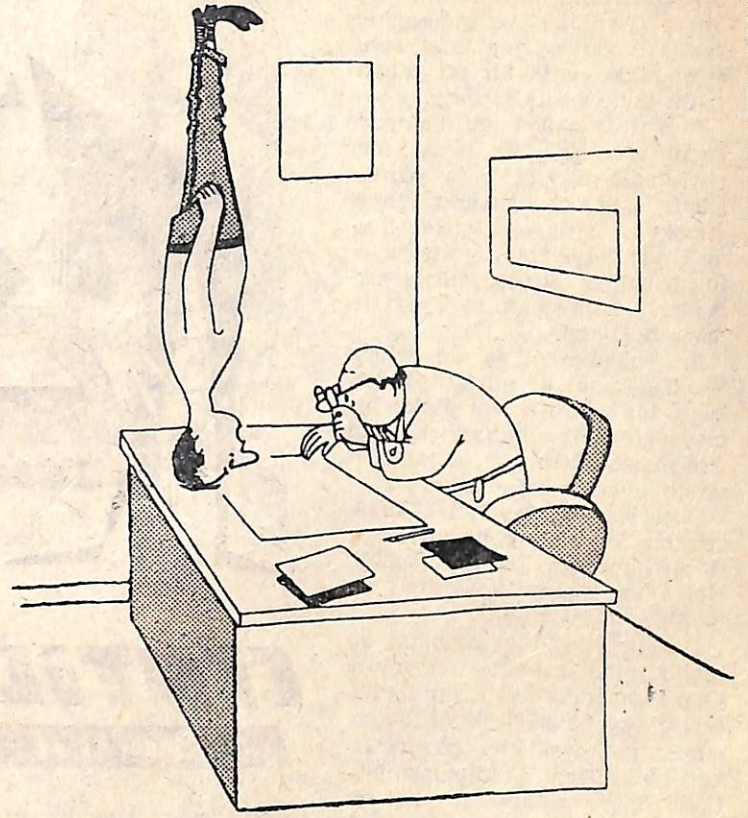
Dünya Karikatürleri

-BANA İHTİYACIN VAR MI ?
-HAYIR KARICIĞIM, HEMEN GİDEBİLİRSİN!

-HANGİ İŞE GİRDİMSE BECEREMEDİM..
-EVLEN BARİ!..

-BÖYLE DURUNCA BAŞIM DÖNÜYOR DOKTOR!

HESABI HANGİNİZE VEREYİM ?
-FARKETMEZ, İKİMİZDE DE METELİK YOK!..

YAZISIZ...

HAŞERELERE
KARŞI

dibrom®

- Dibrom'un etkisi âni, mutlak ve kalıcıdır.
- Dibrom haşerelerin mukavemet kazanmadıkları bir ilâçtır.
- Dibrom, özellikle karasinek, sivrisinek, hamamböceği, pire ve tahtakurusuna Karşı kullanılır.

PİYASAYA VERİLMİŞTİR

(Radar Reklâm: 71—87)

(AK—89)

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 6649—88)

İSTİKBALDEKİ
GÜVENİNİZİ

AKBANK
İKRAMİYELİ TEVDİAT
CÜZDANI SAĞLAR

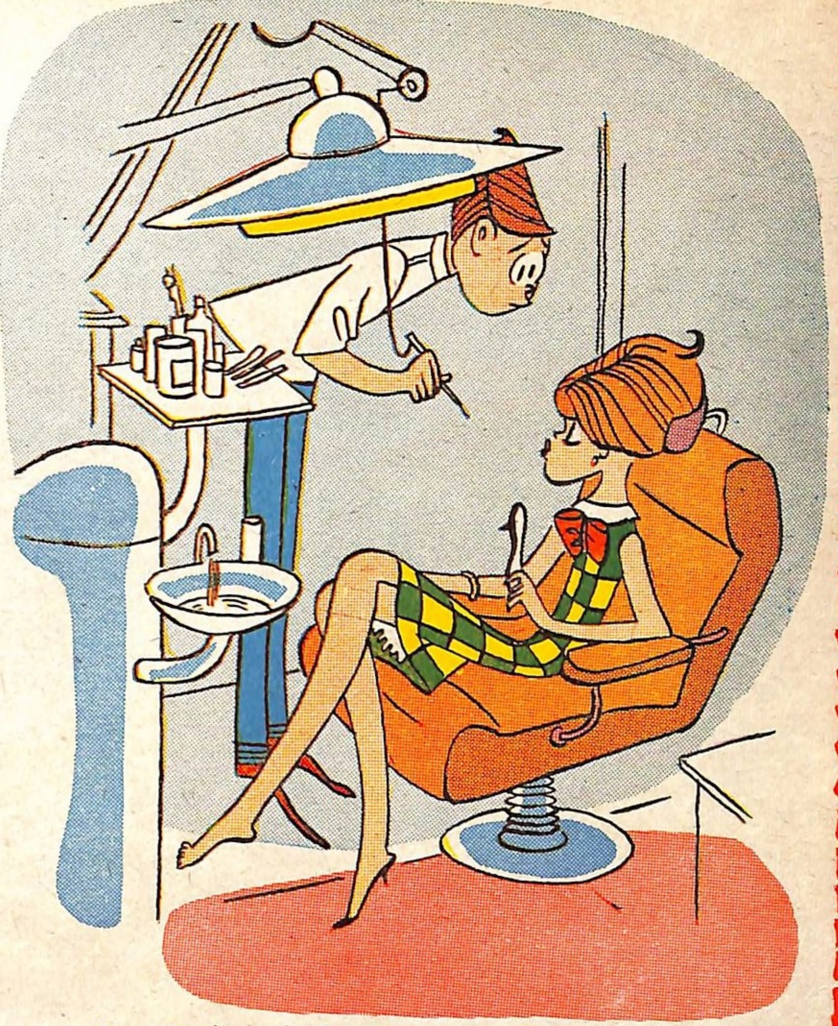
AKBANK

(AK—90)

Akbaba

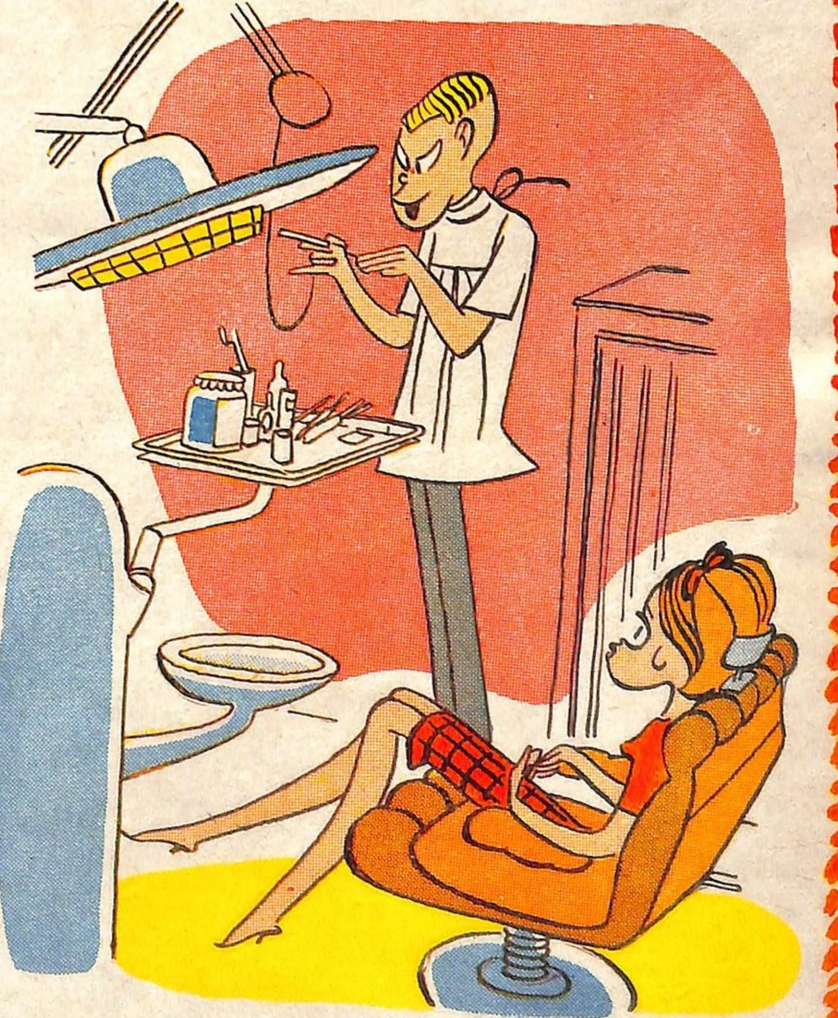
- ÇOK MU ACIDI ÖPEYİM DE GEÇSİN

ISKARPİNİNİZİ NEYE ÇIKARDINIZ?
- CANIM ACIYINCA HABER VERMEK İÇİN!.

- YİRMİ DÖRT SAAT ÖPÜŞMEK YOK!.

- EEE LİLİCİĞİM... VAKTİYLE BANA ÇEKTİR-
DİĞİN ACILARI HATIRLIYOR MUSUN?